

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
The Potential Area of Saensuk Municipality to Accommodate an
Aging Society

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด หนูอิม

โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้
(เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
มหาวิทยาลัยบูรพา

รหัสโครงการ 3316
สัญญาเลขที่ 71/2561

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
The Potential Area of Saensuk Municipality to Accommodate an
Aging Society

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด หนูอิม
หัวหน้าโครงการวิจัย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

โครงการ	:	ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ The Potential Area of Saensuk Municipality to Accommodate an Aging Society
ผู้ดำเนินการวิจัย:	:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด หนูอ้อม
หน่วยงาน	:	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ปี พ.ศ.	:	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ ประการแรกศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ ประการที่สอง ค้นหาและจำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาองรับสังคมผู้สูงอายุ ประการสุดท้าย เสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข รูปแบบการวิจัยออกแบบกระบวนการแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ เพื่อไปสู่กระบวนการออกแบบเมืองที่รองรับผู้สูงอายุ ผลการศึกษาพบว่าศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขจากปัจจัยชี้วัด 8 ประการตามเกณฑ์การพิจารณาเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ สิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่อยู่ในระดับไม่มี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ และด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม การยอมรับและการมีสังกัดในสังคม และด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ และสิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัย ในชุมชนเมือง เทศบาลเมืองแสนสุขควรเน้นการจัดการพื้นที่ที่โครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับผู้สูงอายุ ด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร และด้านการคมนาคมขนส่ง เป็นลำดับแรก ควรมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เตรียมรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตที่เพิ่มขึ้นเพราะจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินการที่จะเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ สำหรับประเด็นด้านอื่นๆ สามารถดำเนินการควบคู่ไปด้วยกัน

Abstract

A study of spatial potential of Saen Suk Municipality for supporting the aging society has 3 objectives as follows: First, study the spatial potential of Saen Suk Municipality to be an important basic information for the development planning to support the aging society in an integrated manner. Second, find and identify potential spatial issues for the development of supporting the aging society. Lastly, suggest the development of spatial potential in accordance with the context of Saen Suk Municipality. Research model, process design, participatory action research with stakeholders in changing or determining spatial utilization. In order to the design process of the city that supports the elderly. The results shown that the spatial potential of Saen Suk Municipality is based on 8 factors, according to the criteria for considering the elderly friendly city. There are 3 levels of things happening in the area which are public areas, outside the building and inside the building. Participation in citizenship and employment and information and communication. What is happening in the area is the least level, consisting of 4 areas which are transportation, opportunities for social participation, acceptance and affiliation in society and community support and health services. What is happening in the area is in a low level, amount 1 aspect which is the housing area in the urban community, the city of Saen Suk Municipality should focus on managing the area that the infrastructure will support the elderly In terms of public areas outside the building and inside buildings and transportation as first priority. There should be planning of land use that is prepared to support the expansion of the city in the future because it will be an obstacle to proceeding to be a city that is friendly to the elderly, as for other issues, can be carried out together.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ (เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มหาวิทยาลัยบูรพา ผ่านสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขที่ สัญญา 71/2561

Acknowledgment

This work was financially supported by the Research Grant of Burapha University through National Research Council of Thailand (Grant no. 71/2561).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ระยะเวลาในการทำวิจัย	2
กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย	2
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
สังคมผู้สูงอายุในอนาคต	3
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	6
เกณฑ์การพิจารณาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	7
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
ระเบียบวิธีวิจัย	25
การออกแบบวิจัย	25
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
การบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข	26
ศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขรองรับสังคมผู้สูงอายุ	29
แนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมือง แสนสุข	50
บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผล	
สรุปผลการศึกษา	55
อภิปรายผลการศึกษา	56
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	60
ประวัติการทำงาน	66

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เครื่องมือในการประเมินผล-ตัวชี้วัด	16
ตารางที่ 2 สังเคราะห์ การใช้หลักเกณฑ์การสร้างเมืองที่เป็นมิตรเพื่อผู้สูงอายุ ใน ต่างประเทศ	17
ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านพื้นที่โล่งแจ้ง และอาคารสถานที่ต่างๆในเขตชุมชน	31
ตารางที่ 4 ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง	34
ตารางที่ 5 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง	37
ตารางที่ 6 ปัจจัยด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)	39
ตารางที่ 7 ปัจจัยด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม	41
ตารางที่ 8 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ	43
ตารางที่ 9 ปัจจัยด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร	46
ตารางที่ 10 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ	49

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในปัจจุบันประเทศไทยมีแนวโน้มของประชากรผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่ปี 2548 โดยมีประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 10.4 ของประชากรทั้งประเทศ และภายในปี 2568 ไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) จำนวนผู้สูงอายุจะมีประมาณ 14.4 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นเกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวรัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติขึ้นอันประกอบไปด้วยกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างยุทธศาสตร์แห่งชาติในด้านสถานะสูงวัย ในส่วนแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2545-2564) ที่ได้มีการทบทวนในปี 2552 ได้ระบุถึงความสำคัญของการจัดตั้งการดูแลระยะยาวที่มีชุมชนเป็นฐานให้สามารถเข้าถึงและใช้งานได้จริงสำหรับผู้สูงอายุ โดยมุ่งเน้นที่รูปแบบการดูแลที่บ้าน รวมไปถึงการดูแลสุขภาพและการบริการทางสังคมไปพร้อม ๆ กัน และนอกจากทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มีการระบุแนวทางในเรื่อง การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ที่เน้นปรัชญาหลักของแผนประกอบด้วย ประการแรก การสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม ประการที่สอง ผู้สูงอายุมีคุณค่าและศักยภาพ สมควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประการที่สาม ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนเองได้อย่างมีคุณภาพที่สมเหตุสมผลและสมวัย ประการสุดท้ายผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคมและถึงแม้ผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งจะประสบความทุกข์ยาก และต้องการการเกื้อกูลจากสังคมและรัฐ แต่ก็เป็นเพียงบางช่วงเวลาของวัยสูงอายุเท่านั้น

จากทิศทางการพัฒนาประเทศ ภาครัฐจึงมุ่งเน้นในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สูงอายุมีศักดิ์ศรีและสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนเองได้อย่างมีคุณภาพที่สมเหตุสมผล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนทิศทางของแผนตามยุทธศาสตร์ และเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพและจัดบริการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน แต่ต้องยอมรับว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังเห็นความสำคัญเพียงแค่การจัดหาสวัสดิการตามสิทธิ เช่น เบี้ยยังชีพเท่านั้น ในขณะที่มีหลายหน่วยงานพยายามพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมบริการจัดการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแต่ขาดองค์ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง

เทศบาลเมืองแสนสุขมีผู้สูงอายุร้อยละ 12 ของประชากรในเขตเทศบาล หรือประมาณ 6,000 คนตามที่ตั้งทะเบียนไว้ และผู้สูงวัยชาวต่างชาติที่มาพำนักที่นี่ในระยะยาว เช่น สแกนดิเนเวีย นิวซีแลนด์ การดูแลผู้สูงอายุจึงกลายเป็นทั้งหน้าที่และโอกาส ดังนั้นหากได้มีการศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ที่จะรองรับสังคมสูงวัยในอนาคตจะเป็นการวางระบบการพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข รวมทั้งเตรียมการพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เพียงพอรองรับผู้สูงวัยทั้งคนไทยและชาวต่างชาติที่จะมาพำนักที่นี่ในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ
2. ค้นหาและจำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุ
3. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศักยภาพเชิงพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ การศึกษาและสิ่งแวดล้อม
2. รองรับสังคมผู้สูงอายุ ระยะเวลา 20 ปี

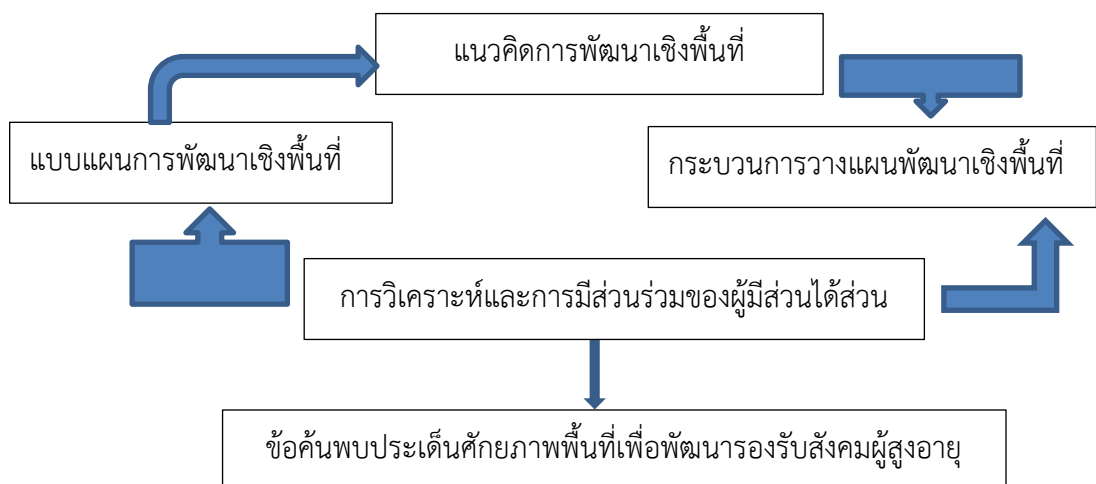
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองแสนสุข ในรองรับการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุในอนาคต รวมทั้งมีการวางแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาให้เทศบาลเมืองแสนสุขเป็นเมืองต้นแบบด้าน Smart City ที่มุ่งเน้นการพัฒนา และส่งเสริมสังคมผู้สูงอายุในทุกมิติ

ระยะเวลาในการทำวิจัย

ระยะเวลาในการทำวิจัย 2 ปี 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ (วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563)

กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เป็นการศึกษาเชิงพื้นที่ระดับนโยบายในการคาดการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้นและเตรียมการรองรับ ดังนั้นในการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะครอบคลุมกฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ หลักการจัดการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ หลักเกณฑ์การพิจารณาศักยภาพเชิงพื้นที่รองรับผู้สูงอายุ

สังคมผู้สูงอายุในอนาคต

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2562) ได้เสนอคุณภาพความสามารถในการทำงานได้จนวันสุดท้ายของชีวิตผู้สูงอายุ สำหรับบริบทประเทศไทย ไว้ดังนี้

ประการที่ 1 ผู้สูงอายุไม่ควรเกษียณ ต้องมีกิจกรรมหรืองานที่ต้องทำทุกวันอย่างเป็นประจำ ตื่นตัว มีไฟและกระตือรือร้นกับงานที่เหมาะสมกับช่วงอายุ

ประการที่ 2 ออกกำลังกายอย่างมีผลลัพธ์ กล่าวคือ นอกจากจะมีสุขภาพที่ดีขึ้นแล้ว การออกกำลังกายไม่ทำให้สูญเวลาในการทำดีและสร้างประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติ เช่น ปั่นจักรยานสะสมพลังงานเป็นไฟฟ้านำไปขายได้ การส่งเสริมให้คนเดินไปเรียนหรือทำงาน การนำจำนวนแคลอรีที่ลดลงไปใช้ลดหย่อนภาษีพิเศษ

ประการที่ 3 ส่งเสริมให้คนไทยสังกัดชุมชนที่มีอุดมการณ์ที่ดี รักใคร่ผูกพันกัน ดังที่ไอกินาว่ามีแนวคิดจัดกลุ่มเพื่อน 5 คน ที่สัญญาจะดูแลกันตลอดไป

ประการที่ 4 ควบคุมมาตรฐานด้านอาหาร โดยภาครัฐควรตั้งบวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาหาร รวบรวมทุกศาสตร์การรับประทานอาหารเท่าที่มีและจัดทำเป็นระบบ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องเข้าใจตรงกันอย่างชัดเจนว่าอะไรดี ไม่ดีอย่างไร ประเด็นใดที่ยังไม่มีข้อสรุป รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนการทำอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ดีต่อสุขภาพ ตลอดจนมีการควบคุมสารตกค้างในอาหาร ทั้งพืช และเนื้อสัตว์ให้เป็นมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

ประการที่ 5 ทำอากาศให้ดี โดยลดการสร้างมลภาวะและกำจัดมลภาวะตกค้างอยู่ให้หมด เช่น ปลูกต้นไม้ในเมืองเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมนวัตกรรมเครื่องฟอกอากาศที่มีคุณภาพ ราคาถูกจนทุกคนสามารถซื้อได้

คาดหวังว่าจะเห็นประเทศไทยมีผู้สูงอายุที่อายุยืนถึง 123 ปี อย่างมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาและให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพ ความเป็นอยู่คุณภาพชีวิตของคนในประเทศมากขึ้น เพื่อประเทศไทยจะมีผู้ร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีให้กับประเทศ เป็นทั้งแบบอย่างชีวิตเป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวการใช้ชีวิตที่ดีด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งให้กับคนรุ่นหลังต่อไป

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2562) การศึกษาของธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียและองค์การสหประชาชาติได้คาดการณ์เอาไว้ว่าประมาณปี พ.ศ. 2568 ประเทศไทยจะมีประชากรผู้สูงอายุถึง 14.45 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด การเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคตเป็นสิ่งที่ต้องได้รับความสนใจจากรัฐบาลมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะต้องคำนึงถึง

เรื่องของสวัสดิการต่าง ๆ แล้ว การจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างเพียงพอก็นับได้ว่าเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่หน่วยงานภาครัฐควรให้ความสำคัญ ซึ่งในที่นี่ขอเสนอแนะแนวทางบางประการในการจัดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

ปรับปรุงสถานที่สาธารณะให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุมากขึ้น เช่น การจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะตามบริเวณสถานที่ราชการและสวนสาธารณะต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุที่มีปัญหาในเรื่องสุขภาพและการยืนรอคิวเข้าใช้บริการเป็นระยะเวลานาน รวมทั้งการจัดให้มีปุ่มเตือนภัยฉุกเฉินในห้องน้ำสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุดังกล่าว เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ทัน ในกรณีที่ผู้สูงอายุเกิดประสออุบัติเหตุหรือได้รับอันตรายในขณะที่เข้าใช้ห้องน้ำ เป็นต้น

เพิ่มพื้นที่ในการติดต่อสื่อสารหรือพบปะสังสรรค์ระหว่างกันของผู้สูงอายุ เช่น การตั้งเป้าหมายที่จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น โดยการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตชุมชนหรืออินเทอร์เน็ตหมู่บ้านครอบคลุมทุกพื้นที่ ทั้งนี้ โดยดำเนินการร่วมกับการจับคู่บริษัท CSR ในการให้ความรู้เบื้องต้นด้าน IT กับผู้สูงอายุในชุมชนที่มีความสนใจอย่างต่อเนื่องจริงจัง และการกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานหรือตัวชี้วัดในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เช่น กำหนดให้ชุมชนต้องมีพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุทั้งกิจกรรมทางฝ่ายกายภาพและกิจกรรมทางสังคม อยู่ เป็นต้น

ปรับปรุงรถโดยสารประจำทางให้มีความเหมาะสมกับการใช้บริการของผู้สูงอายุ เช่น การเพิ่มจำนวนที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง หรือการจัดให้มีรถโดยสารประจำทางสำหรับผู้สูงอายุที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการข้มงวดและเอาจริงเอาจังในการควบคุมวินัยของคนขับ เช่น ในการจอดรถต้องให้หนึ่งก่อนเปิดประตูให้ผู้โดยสารลงจากรถ การไม่ขับเร็วเกินกว่าที่กำหนดหรือการกระทำอื่นใดที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายกับผู้โดยสาร ซึ่งผู้โดยสารสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้โดยตรงหากพบการกระทำดังกล่าว ทั้งนี้ ก็ยังเปิดโอกาสให้คนทั่วไปสามารถใช้บริการรถโดยสารประจำทางนี้ได้ แต่ให้สิทธิพิเศษกับผู้สูงอายุเป็นอันดับแรก

การจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อรองรับกับการก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุนั้น มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายหลักก็เพื่อที่จะทำให้ผู้สูงอายุในสังคมไทยได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและครอบคลุมในทุกมิติอย่างแท้จริง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2557) ได้กล่าวถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโลกในปี 2050 ไปแล้วว่าจะมีทิศทางในอนาคตเป็นอย่างไร ประเทศไทยบ้างที่จะก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจต่อไป และประเทศไทยควรปรับตัวอย่างไรให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลกในอนาคต ทว่า ยังมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางสังคม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้ ผมขอเสนอแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางสังคมสำคัญที่จะเกิดขึ้นในปี 2050 ดังต่อไปนี้

ลักษณะโครงสร้างทางสังคมในอีก 40 ปีข้างหน้า จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมแห่งผู้สูงอายุ โดยสมบูรณ์ หรือกล่าวได้ว่า สังคมโลกในอนาคตจะเป็นสังคมที่ผู้สูงอายุครอบครองก็เป็นได้ เนื่องจาก

การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรของโลก ที่คนเกิดน้อยลงและอายุยืนมากขึ้น ทำให้ประชากรทั่วโลกจะมีอายุเฉลี่ยยืนยาวขึ้นอย่างน้อย 9 ปี และประชากรทั่วโลกที่มีอายุมากกว่า 65 ปี จะมีจำนวน 2 พันกว่าล้านคน คิดเป็นสัดส่วนได้ 1 ใน 5 หรือร้อยละ 20 ของประชากรทั้งโลก ซึ่งพบได้ในเกือบทุกประเทศแถบยุโรป โดยเฉพาะประเทศอิตาลี เยอรมัน อังกฤษ และสแกนดิเนเวีย รวมไปถึงประเทศญี่ปุ่น ที่เป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ตั้งแต่ปี 2010 และจากข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ พบว่า ในปี 2047 จะเป็นครั้งแรกของโลกที่จำนวนประชากรอายุ 60 ปี จะมีมากกว่าจำนวนประชากรเด็ก นอกจากนี้ จากการคาดการณ์จำนวนประชากรผู้สูงอายุในปี 2050 ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่จะมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากเป็นอันดับที่ 2 คือ รองจากประเทศสิงคโปร์ และประเทศลาว เป็นประเทศที่มีสัดส่วนของจำนวนประชากรผู้สูงอายุดำที่สุดในกลุ่ม

ในปี 2014 นี้ ประเทศที่มีสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุดีที่สุดจากทั้งหมด 96 ชาติ คือ ประเทศนอร์เวย์ รองลงมาเป็นแชมป์เก่าอย่างประเทศสวีเดน และประเทศอัฟกานิสถานรั้งอันดับท้ายสุด วัดด้วย The Age Watch Index ที่มีตัวชี้วัดทั้งหมด 4 ด้าน 13 ประการ เช่น อายุขัย โครงการเงินบำนาญสำหรับผู้สูงวัย ระบบขนส่งสาธารณะ และอัตราความยากจนในหมู่ประชากรที่อายุมากกว่า 60 ปี เป็นต้น ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยองค์การไม่แสวงหากำไร Helpage International ร่วมกับกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) โดยเริ่มจัดอันดับเป็นครั้งแรกในปี 2013 และในปี 2014 นี้ ผลอันดับต่างๆ ที่ปรากฏ คือ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ แคนาดา และเยอรมนี ติด 5 อันดับแรกของประเทศที่มีสวัสดิการคุ้มครองผู้สูงวัยดีเยี่ยมที่สุด ขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ครองอันดับ 8 ตามมาด้วยญี่ปุ่นอันดับ 9 ส่วนจีนอยู่ที่อันดับ 48 รัสเซียอันดับ 65 และอินเดียอันดับที่ 69

สำหรับประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรเช่นเดียวกัน ทำให้ในปัจจุบันมีจำนวนประชากรสูงอายุเป็นจำนวนมากเช่นกัน คือ ประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด และในปี 2050 จะมีผู้สูงอายุถึงประมาณ 25% ของประชากรทั้งหมด จากการจัดอันดับเมื่อปี 2013 ประเทศไทยได้อันดับที่ 42 ในขณะที่ปี 2014 ได้อันดับดีขึ้น คือ อยู่ที่อันดับ 36 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่ว่าดีที่สุดในกลุ่ม 6 ประเทศ ASEAN ที่รับการสำรวจ ประเทศไทยมีคะแนนดีที่สุดในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ โดยอยู่ในอันดับที่ 12 แต่ทว่า สถานการณ์รักษาพยาบาลกลับอยู่ในอันดับปานกลาง คือ อันดับที่ 41 ส่วนในด้านความมั่นคงทางการเงิน อยู่อันดับที่ 58 และด้านการจ้างงานกับการศึกษาอยู่อันดับที่ 73

จากผลการสำรวจ ประเทศที่มีการจัดการด้านผู้สูงอายุดีที่สุด ล้วนเป็นประเทศพัฒนาแล้วทั้งสิ้น ในขณะที่ในกลุ่ม 5 ประเทศ BRICS ได้แก่ บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ นั้น แม้ว่าจะมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจนเติบโตอย่างรวดเร็วตลอดหลายปีที่ผ่านมา ทว่าการรับมือกับสังคมผู้สูงอายุยังไม่มีเตรียมความพร้อมเท่าที่ควร ซึ่งก็ไม่ต่างจากกลุ่ม ASEAN เท่าใดนัก คือ ประเทศฟิลิปปินส์ อยู่อันดับ 44 ประเทศเวียดนามอันดับที่ 45 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ไม่ได้อยู่ผลสำรวจ เพราะปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ โดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเป็นเรื่องเชิงสังคมที่ละเอียดอ่อนบนค่าใช้จ่ายการดูแลที่สูง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความโดดเด่นด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อผู้สูงอายุ ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศเป้าหมายเพื่อการพักผ่อนและการท่องเที่ยวระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ยุโรป หรือออสเตรเลีย นอกจากนี้ มีการให้บริการที่ดีและ

มีความพร้อมในเรื่องการอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพ สถานพยาบาล โรงแรม ร้านอาหารต่างๆ สำหรับนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดเป็นโอกาสของประเทศไทยในการสร้างธุรกิจหรืออุตสาหกรรมใหม่

ทิศทางในอนาคตสำหรับสังคมไทย คือ ลักษณะทางสังคมต้องปรับเปลี่ยนเป็นสังคมที่เอื้อเพื่อ คำนึงถึง และให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น มีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุไทย โดยเฉพาะ ทั้งสินค้าและบริการ รวมไปถึงจะมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุโดยตรงมากยิ่งขึ้น เช่น นโยบายเรื่องเงินบำนาญในประเด็นของวิธีการจ่ายเงินและบทบาทของเงินบำนาญในการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยังสามารถเคลื่อนไหวและพึ่งพาตนเองได้ เป็นต้น

ประเทศไทยในปี 2050 กับสังคมผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่ประเทศต้องเผชิญและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คำถามสำคัญในวันนี้ คือ ประเทศมีการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนี้มากน้อยเพียงใด ประเทศไทยควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านทรัพยากรทุน ทรัพยากรมนุษย์ ระบบรองรับเรื่องสุขภาพ การอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ รวมถึงความปลอดภัยในที่อยู่อาศัย อาหาร และการเดินทางให้เป็นไปอย่างครบวงจร รวมไปถึงควรมีการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรในประเทศทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนให้เท่าเทียมและก้าวทันประเทศอื่นๆ เพื่อก้าวไปสู่การมีบทบาทสำคัญในระดับโลกมากขึ้น

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ศูนย์ศึกษามหานครและผังเมือง (2562) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครนนทบุรี

1. ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับประเด็นผู้สูงอายุ ผู้บริหารและคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองนนทบุรีได้เล็งเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ ทำให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมถึงการหาสถานที่ การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และมีการวางโครงสร้างบริหารจัดการที่เอื้อต่อผู้สูงอายุอย่างจริงจัง ซึ่งต่อมาโครงการที่ได้สนับสนุนให้มีการสร้างศูนย์ฯลักษณะเดียวกันในพื้นที่อื่น ซึ่งการบริหารศูนย์ฯในพื้นที่ก็ได้ให้ผู้นำชุมชนเป็นประธานคณะกรรมการบริหาร ส่งผลให้การบริหารสามารถเชื่อมต่อกับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย กล่าวได้ว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในทุกกระดับ ทั้งระดับเทศบาลและระดับชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันนโยบายและสร้างความคืบหน้าให้สามารถเกิดขึ้นได้เป็นรูปธรรม

2. งบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทางศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทั้งเทศบาลเมืองนนทบุรีและหน่วยงานอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครนนทบุรี สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และรายได้จากค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าสมาชิกรายปีจากสมาชิกผู้ใช้บริการศูนย์ฯ ในแต่ละเดือน และมีการบริหารงบประมาณที่เหมาะสม ส่งผลให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งงบประมาณเหล่านี้จะใช้ในการบริหารงาน การส่งเสริมและการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่มีใจรักการบริการ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพที่มีหัวใจที่รักการบริการผู้สูงอายุ เต็มใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ที่ศูนย์ฯตลอดเวลา ทำให้กิจกรรมสามารถดำเนินได้ตลอดไม่ขาด ซึ่งเจ้าหน้าที่เหล่านี้เองที่เปรียบเสมือนกลไกสำคัญที่ผลักดันให้โครงการประสบความสำเร็จและยั่งยืน

4. ครูผู้สอนที่มีจิตอาสา เหล่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อบรมให้ความรู้และนำกิจกรรมอย่างเต็มกำลังความสามารถโดยไม่คาดหวังถึงผลประโยชน์ส่วนตน แต่มีความต้องการเพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และได้ฝึกทักษะอย่างเต็มที่ โดยครูผู้สอนที่มีจิตอาสาเหล่านี้ยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สามารถตอบสนองต่อจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม และช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมในศูนย์สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง เทศบาลเมืองนนทบุรีมีเครือข่ายที่เข้มแข็งทำให้การประสานงานเพื่อการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปได้ด้วยดี และยังมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างชุมชน พยายามสร้างชุมชนต้นแบบเพื่อให้เกิดศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ชุมชนอื่น ๆ อีกด้วย เกิดเป็นเครือข่ายระหว่างชุมชนที่สามารถแลกเปลี่ยนและติดตามผลร่วมกัน ทั้งยังพยายามสร้างศูนย์ในพื้นที่อื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้แนวคิดและตัวโครงการมีการรับรู้แพร่หลายและได้รับการยอมรับในวงกว้าง

6. โครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อม เทศบาลเมืองนนทบุรีมีความพร้อมต่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น สถานที่ตั้งของศูนย์ฯ อาคารที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน วัสดุอุปกรณ์ประกอบกิจกรรม การคมนาคมสาธารณะ ฯลฯ โดยความพร้อมเหล่านี้เป็นความพร้อมที่มีมาแต่เดิม และเป็นผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหารและคณะทำงานด้วย เมื่อโครงสร้างต่าง ๆ ดี การทำงานต่าง ๆ จึงสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

7. การผลักดันไปยังพื้นที่อื่น เทศบาลเมืองนนทบุรีได้สังเกตเห็นว่าศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้นในเทศบาลเมืองนนทบุรีประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์กับชุมชน จึงไม่ต้องการให้แนวคิดนี้เกิดขึ้นเพียงพื้นที่เดียว แต่ต้องการผลักดันขยายไปยังชุมชนอื่น ๆ ด้วย โดยพยายามส่งเสริมและสร้างต้นแบบศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอื่น ๆ ให้ชุมชนมีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีการบริหารและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ตนเอง ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้คำปรึกษาและติดตามผลในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

เกณฑ์การพิจารณาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

1. พื้นที่กลางแจ้งและอาคาร

1.1 พื้นที่สาธารณะต้องสะอาดและน่ารื่นรมย์

1.2 พื้นที่สีเขียวและที่นั่งกลางแจ้งมีจำนวนเพียงพอที่ได้รับการบำรุงรักษาและปลอดภัย

1.3 ทางเท้าได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดีปราศจากสิ่งกีดขวางและสงวนไว้สำหรับคนเดินเท้า

1.4 ทางเดินมีความลื่นและกว้างพอสำหรับรถเข็นและลดระดับถนนลง

1.5 การข้ามช่องทางเดินเท้ามีความสมบูรณ์เพียงพอและปลอดภัยสำหรับผู้ที่มีระดับความรุนแรง

แตกต่างกันและประเภทของความพิการโดยมีเครื่องหมายที่ไม่เกี่ยวกับเส้นประสาทสัญญาณภาพและเสียงและเวลาในการข้ามที่เหมาะสม

1.6 ชั้บรถให้ทางเดินเท้าที่ทางแยกและทางเดินเท้าข้าม

1.7 เส้นทางจักรยานแยกจากทางเท้าและทางเดินเท้าอื่น ๆ

1.8 ความปลอดภัยจากภายนอกจะได้รับการส่งเสริมด้วยแสงไฟถนนที่ดีตำรวจลาดตระเวนและการศึกษาชุมชน

1.9 บริการตั้งอยู่ด้วยกันและเข้าถึงได้

1.10 มีการจัดการบริการลูกค้าพิเศษเช่นคิวแยกต่างหากหรือเคาน์เตอร์บริการสำหรับผู้สูงอายุ

1.11 สิ่งปลูกสร้างที่ได้รับการยอมรับอย่างดีทั้งด้านนอกและด้านในมีที่นั่งและห้องสุขาที่พอเพียงสามารถเข้าถึงลิฟต์ลิฟต์บันไดราวจับและบริเวณลิ้นใต้

1.12 ห้องสุขาสาธารณะกลางแจ้งและในร่มมีจำนวนเพียงพอสะอาดเป็นพิเศษดูแลรักษาง่ายและเข้าถึงได้

รายการตัวบ่งชี้

Walkability/ เมืองที่เดินได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนพื้นที่สำหรับพักผ่อนและระยะทางระหว่างพื้นที่ 2. จำนวนห้องน้ำที่เข้าถึงได้ 3. ทางข้ามที่ปลอดภัย (เช่น มีเวลาข้ามที่เหมาะสม เกาะกลางถนน จุดพักรถทาง ที่มองเห็นได้ง่าย) 4. ทางเท้าเส้นทางและทางเดินมีอยู่และอยู่ในสภาพที่ปลอดภัย (เช่น มีพื้นผิวเรียบ ถนนแยกเลนจักรยานมีความกว้าง)
Actual and Perceived Accessibility/ การเข้าถึงที่เกิดขึ้นจริงและการรับรู้	<ol style="list-style-type: none"> 5. อาคารสาธารณะมีการเข้าถึงและสามารถเดินรถรอบอาคารได้อย่างเพียงพอ (เช่นการเข้าถึงที่ระดับพื้นดินรายการระดับทางลาดรถเข็นคนพิการประตูอัตโนมัติ, ทางเดินกว้างเพื่อรองรับสกูตเตอร์และรถเข็นคนพิการ)
Injuries/ ความบาดเจ็บ	<ol style="list-style-type: none"> 6. จำนวนการล้มและการบาดเจ็บอื่นๆของผู้สูงอายุ (เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ)
Crime Prevention/ การป้องกันอาชญากรรม	<ol style="list-style-type: none"> 7. ความพร้อมใช้งานของกลยุทธ์การป้องกันอาชญากรรมหลักสูตรและโปรแกรมสำหรับผู้สูงอายุ(รวมถึงการให้ความสำคัญกับการฉ้อโกงและการละเมิดผู้สูงอายุ)

2. การขนส่ง คมนาคม

2.1 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสาธารณะมีความสม่ำเสมอและแสดงออกอย่างชัดเจน

2.2 การขนส่งสาธารณะมีความน่าเชื่อถือและบ่อยครั้งรวมทั้งในเวลากลางคืนและในวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุด

2.3 พื้นที่เมืองและบริการทั้งหมดสามารถเข้าถึงได้โดยระบบขนส่งสาธารณะมีการเชื่อมต่อที่ดีและเส้นทางที่มีเครื่องหมายและยานพาหนะ

2.4 ยานพาหนะมีความสะอาดดูแลรักษาได้ดีสามารถเข้าถึงได้ไม่แออัดและมีที่นั่งลำดับความสำคัญที่ได้รับการยอมรับ

2.5 มีบริการรถรับส่งคนพิเศษสำหรับคนพิการ

2.6 ขับรถหยุดลงที่จุดจอดที่กำหนดและข้างขอบถนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการขึ้นเครื่องและรอให้ผู้โดยสารนั่งก่อนจะขับรถออก

2.7 สถานีขนส่งและสถานีขนส่งตั้งอยู่ในทำเลสะดวกสามารถเข้าถึงได้ปลอดภัยสะอาดเป็นกันเองและมีการทำเครื่องหมายอย่างดีมีที่นั่งและที่พักพิงเพียงพอ

2.8 ข้อมูลที่ครบถ้วนและเข้าถึงได้มีให้กับผู้ใช้เกี่ยวกับเส้นทางตารางเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกความต้องการพิเศษ

2.9 มีการให้บริการขนส่งโดยสมัครใจซึ่งการขนส่งสาธารณะมี จำกัด มากเกินไป

2.10 แท็กซี่สามารถเข้าถึงได้และมีระเบียบเรียบร้อยและคนขับรถก็สุภาพและเป็นประโยชน์

2.11 ถนนได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดีโดยมีท่อระบายน้ำและแสงไฟที่ดี

2.12 การขนส่งทางอากาศเป็นไปอย่างถูกต้อง

2.13 ถนนไม่มีสิ่งกีดขวางที่กีดขวางการมองเห็นของคนขับ

2.14 เครื่องหมาย สัญญาณจราจรและทางแยกจะมองเห็นได้และวางไว้อย่างดี

2.15 การศึกษาโปรแกรมการขับขี่และการปรับปรุงหลักสูตรสำหรับผู้ขับขี่ทุกคน

2.16 ที่จอดรถและพื้นที่หล่นจะปลอดภัยเพียงพอในจำนวนและตั้งอยู่ในทำเลสะดวก

2.17 มีที่จอดรถและที่จอดรถลำดับความสำคัญสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษและมี

ความเคารพ

รายการตัวบ่งชี้

<p>Transportation Options and Public Transit /ตัวเลือกการขนส่งและการขนส่งสาธารณะ</p>	<p>8. ความพร้อมใช้งานของตัวเลือกที่เหมาะสมสำหรับการขนส่ง (เช่นสาธารณะ / ส่วนตัว ห้างหุ้นส่วนอาสาสมัครขับรถโปรแกรมสวนสาธารณะและไปรถรับส่ง)</p> <p>9. สัดส่วน (หรือจำนวน) ของรถประจำทางที่สามารถเข้าถึงได้ทำความสะอาดและมีปลายทางและจำนวนที่แสดงไว้อย่างชัดเจน</p> <p>10. ป้ายรถเมล์ / ที่พักพิงมีความปลอดภัยและสามารถเข้าถึงได้ (เช่นมีที่นั่งสว่างติดอยู่ใกล้กับที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ)</p> <p>11. สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปที่สามารถเข้าถึงและใช้ระบบขนส่งสาธารณะ</p>
<p>Age-Friendly Streets and Parking/ ถนนที่มีความเป็นมิตรและที่จอดรถ</p>	<p>12. ถนนมีป้ายถนนและป้ายถนนที่ชัดเจนและเหมาะสม</p> <p>13. ช่องที่จอดรถและพื้นที่ลานจอดรถต้องสะอาดโล่ง ไม่มีสิ่งกีดขวาง</p>

3. บ้านที่อยู่อาศัย

3.1 มีที่พักอาศัยที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัยและใกล้เคียงกับการบริการและส่วนที่เหลือของชุมชน

3.2 มีการบำรุงรักษาบ้านและบริการสนับสนุนอย่างเพียงพอและมีระเบียบเรียบร้อย

3.3 ที่อยู่อาศัยได้รับการออกแบบมาอย่างดีและเป็นที่พักพิงที่ปลอดภัยและสะดวกสบายจากสภาพอากาศ

3.4 ช่องว่างภายในและพื้นผิวระดับให้อิสระในการเคลื่อนย้ายในห้องพักและทางเดินทั้งหมด

3.5 ตัวเลือกและวัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการเปลี่ยนแปลงในบ้านมีให้เลือกใช้และมีระเบียบเรียบร้อยและผู้ให้บริการเข้าใจถึงความต้องการของผู้สูงอายุ

3.6 ที่อยู่อาศัยให้เข้าสาธารณชนและพาณิชย์กรรมสะอาดสะอาดและปลอดภัย

3.7 มีที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่อ่อนแอและทุพพลภาพที่เพียงพอและมีสภาพพร้อมสำหรับการบริการที่เหมาะสม

รายการตัวบ่งชี้

House Availability/ ความพร้อมในการเคหะ	<p>14. ความพร้อมของที่อยู่อาศัยราคาไม่แพงซึ่งตั้งอยู่อย่างเหมาะสมสร้างขึ้นได้รับการออกแบบอย่างดีมีความปลอดภัยและระยะเวลารอคอยสั้น</p> <p>15. ความพร้อมใช้งานของอเนกประสงค์และอายุที่เหมาะสมในตัวเลือกที่อยู่อาศัยสถานที่</p>
Housing Programs and Resources/ โครงการที่พักอาศัยและทรัพยากร	<p>16. ความพร้อมใช้งานของโปรแกรมเพื่อเพิ่มความสามารถเข้าถึงความปลอดภัยและความสามารถในการปรับตัวของที่อยู่อาศัย (เช่น ราวมือทางลาด เครื่องตรวจจับควันไฟ)</p> <p>17. ความพร้อมใช้งานของการบำรุงรักษาบ้าน การสนับสนุนและการดูแลผู้ป่วยที่เป็นมิตรกับทุกวัย</p>
Ability to Age in Place/ ความสามารถของอายุในสถานที่	<p>18. สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปที่ต้องการอยู่ในที่อยู่อาศัยปัจจุบันของพวกเขาและมั่นใจว่าพวกเขาสามารถที่จะทำเช่นนั้นได้</p>
Housing Support Awareness/ การให้ความรู้สนับสนุนการเคหะ	<p>19. ความตระหนักเกี่ยวกับเงินอุดหนุนค่าเช่าหรือโปรแกรมอื่น ๆ (เช่นสินเชื่อบ้าน) ระหว่างผู้สูงอายุ</p>

4. การมีส่วนร่วมทางสังคม

4.1 มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมและกิจกรรมต่างๆตั้งอยู่ในทำเลสะดวกเข้าถึงได้สะดวก มีระบบให้บริการรถสาธารณะ

4.2 กิจกรรมจัดขึ้นในเวลาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

4.3 กิจกรรมและกิจกรรมสามารถเข้าร่วมคนเดียวหรือกับเพื่อน

4.4 กิจกรรมและสถานที่ที่น่าสนใจเป็นที่น่าพอใจโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมที่ซ่อนอยู่หรือเพิ่มขึ้น

4.5 มีข้อมูลที่ดีเกี่ยวกับด้านกิจกรรมและด้านกิจกรรมรวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและทางเลือกในการเดินทางสำหรับผู้สูงอายุ

4.6 มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของประชากรที่มีอายุมากกว่า

4.7 การชุมนุมรวมทั้งผู้สูงอายุจะจัดขึ้นในจุดชุมชนท้องถิ่นต่างๆเช่นศูนย์นันทนาการ โรงเรียนห้องสมุดศูนย์ชุมชนและสวนสาธารณะ

4.8 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันเพื่อรวมถึงคนที่มีความเสี่ยงต่อการถูกแยกทางสังคม

รายการตัวบ่งชี้

<p>Engagement in Social Activities/ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม</p>	<p>20. สัดส่วนของผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (เช่น พบปะกับเพื่อน / เพื่อนบ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านพลเรือนจิตวิญญานหรือวัฒนธรรม อาสาสมัครหรือที่ทำงาน)</p>
<p>Opportunities for Participation/ โอกาสในการมีส่วนร่วม</p>	<p>21. มีโปรแกรมสันทนาการและการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ (เช่นหลักสูตรคอมพิวเตอร์สวนชุมชนงานฝีมือเกมชั้นเรียนออกกำลังกาย)</p> <p>22. ความพร้อมของการพักผ่อนหย่อนใจและโครงการเพื่อสังคมในยุคต่างๆ</p> <p>23. มีโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคมในกิจกรรมสันทนาการสังคมวัฒนธรรมและจิตวิญญานกับคนทุกเพศทุกวัย</p> <p>24. ความสามารถในการแข่งขันของโปรแกรมสุขภาพของผู้อาวุโส</p>
<p>Accessibility of Participation Opportunities/ การเข้าถึงโอกาสการมีส่วนร่วม</p>	<p>25. สามารถเข้าถึงสถานที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมของชุมชนได้ (เช่นห้องสุขาแบบดัดแปลงทางลาดเพื่อเข้าสู่อาคารแสงที่ดีขึ้นการควบคุมอุณหภูมิ)</p>

5. การเคารพและการรวมตัวทางสังคม

- 5.1 ผู้สูงอายุได้รับการรักษาอย่างสม่ำเสมอจากบริการสาธารณะการให้บริการโดยสมัครใจและเชิงพาณิชย์เกี่ยวกับการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น
- 5.2 บริการและผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการและความต้องการที่แตกต่างกันจะได้รับจากบริการสาธารณะและพาณิชย์กรรม
- 5.3 พนักงานบริการมีความสุภาพและเป็นประโยชน์
- 5.4 คนที่มีอายุมากกว่าสามารถมองเห็นได้ในสื่อและแสดงออกในเชิงบวกและปราศจากความตาย
- 5.5 การตั้งค่ากิจกรรมและกิจกรรมในชุมชนดึงดูดทุกยุคทุกสมัยโดยการตอบสนองความต้องการและความชอบที่เฉพาะเจาะจงตามอายุ
- 5.6 ผู้สูงอายุได้รวมอยู่ในกิจกรรมของชุมชนสำหรับ "ครอบครัว" อย่างละเอียด
- 5.7 โรงเรียนให้โอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุรวมถึงเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในกิจกรรมของโรงเรียน
- 5.8 ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับจากชุมชนในอดีตของตนรวมถึงผลงานปัจจุบันของพวกเขา
- 5.9 ผู้สูงอายุที่มีความร่ำรวยน้อยสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะการให้ความสมัครใจและภาคเอกชนได้ดี

รายการตัวบ่งชี้

Availability of Intergenerational Activities/ ความพร้อมของกิจกรรมระหว่างวัน	26. ความพร้อมของกิจกรรมครอบครัวระหว่างกัน
Sense of Belonging/ ความรู้สึกของความเป็นอยู่	27. ระดับความรู้สึกของการมีส่วนร่วมในชุมชน

6. การมีส่วนร่วมของพลเมืองและการจ้างงาน

- 6.1 มีตัวเลือกที่ยืดหยุ่นได้สำหรับอาสาสมัครรุ่นเก่าพร้อมการฝึกอบรมการรู้จำคำแนะนำและการชดเชยค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล
- 6.2 คุณสมบัติของพนักงานที่มีอายุมากขึ้นเป็นอย่างดี
- 6.3 มีโอกาสได้รับโอกาสในการทำงานที่หลากหลายและเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในการทำงาน
- 6.4 ห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติตามอายุขัยเพียงอย่างเดียวในการว่าจ้างเก็บรักษาส่งเสริมและฝึกอบรมพนักงาน
- 6.5 สถานที่ทำงานถูกปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของคนพิการ
- 6.6 ตัวเลือกการจ้างงานตนเองสำหรับผู้สูงอายุได้รับการสนับสนุนและสนับสนุน
- 6.7 การฝึกอบรมในตัวเลือกหลังเกษียณมีไว้สำหรับผู้สูงอายุ

6.8 องค์การการตัดสินใจในภาครัฐภาคเอกชนและภาคสมัครใจส่งเสริมและอำนวยความสะดวก
 สะดวกในการเป็นสมาชิกของผู้สูงอายุ

รายการตัวบ่งชี้

Unemployment and Employment/ การว่างงานและการจ้างงาน	28. ระดับการว่างงานและการจ้างงานของผู้สูงอายุ
Training and Support/ การฝึกอบรมและการสนับสนุน	29. ความพร้อมให้การสนับสนุนอาสาสมัคร (เช่นการฝึกอบรม การขนส่งการชำระเงินคืนของค่าใช้จ่ายวิธีการแข่งค่า) 30. มีโอกาสฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับที่พักของความต้องการของผู้สูงอายุในที่ทำงาน
Accessibility/ การเข้าถึง	31. อาคารเทศบาล / การประชุมสามารถเข้าถึงได้

7. การสื่อสารและข้อมูล

7.1 ระบบการสื่อสารขั้นพื้นฐานและมีประสิทธิภาพเข้าถึงผู้อยู่อาศัยในชุมชนทุกเพศ
 ทุกวัย

7.2 การกระจายข้อมูลอย่างเป็นปกติและแพร่หลายจะมั่นใจได้และมีการประสานการ
 เข้าถึงแบบรวมศูนย์

7.3 ข้อมูลปกติและการออกอากาศที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงอายุ

7.4 สามารถสื่อสารกับผู้สูงอายุได้

7.5 คนที่มีความเสี่ยงจากการแยกทางสังคมจะได้รับข้อมูลจากบุคคลที่เชื่อถือได้อย่าง
 ใดอย่างหนึ่ง

7.6 บริการสาธารณะและพาณิชย์กรรมให้บริการที่เป็นกันเองแบบตัวต่อตัวเมื่อมีการ
 ร้องขอ

7.7 ข้อมูลที่พิมพ์ออกมารวมถึงรูปแบบที่เป็นทางการคำบรรยายทางโทรทัศน์และ
 ข้อความเกี่ยวกับการแสดงผลภาพ มีตัวอักษรขนาดใหญ่และความคิดหลักจะแสดงโดยหัวเรื่องที่
 ชัดเจนและเป็นตัวหนา

7.8 การพิมพ์และการพูดใช้คำพูดที่เรียบง่ายและคุ้นเคยในประโยคที่สั้นและ
 ตรงไปตรงมา

7.9 บริการตอบรับโทรศัพท์ที่ให้คำแนะนำอย่างซ้ำๆและชัดเจนและบอกผู้โทรว่าจะทำซ้ำ
 ข้อความได้ตลอดเวลา

7.10 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เช่นโทรศัพท์มือถือวิทยุโทรทัศน์และเครื่องธนาคารและตัว
 มีปุ่มขนาดใหญ่และตัวอักษรใหญ่

7.11 มีการเข้าถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไปโดยไม่มีค่าใช้จ่ายหรือน้อย
 ที่สุดในที่สาธารณะเช่นสำนักงานรัฐบาลศูนย์ชุมชนและห้องสมุด

รายการตัวบ่งชี้

Assistance Availability/ ความพร้อมให้ความช่วยเหลือ	32. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุในการกรอกแบบฟอร์ม 33. ความพร้อมใช้งานของตัวเลือกสนทนาบนสายโทรศัพท์
Usability of Information Materials/ การใช้วัสดุสารสนเทศ	34. วัสดุสำหรับประชาชนผลิตขึ้นในรูปแบบการพิมพ์ขนาดใหญ่ภาษาธรรมดาและ / หรือด้วยการพิจารณาอายุที่เหมาะสม

8. ความสนับสนุนจากชุมชนและบริการด้านสุขภาพ

- 8.1 มีการให้บริการด้านสุขภาพและชุมชนอย่างเพียงพอสำหรับการส่งเสริมรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ
- 8.2 บริการดูแลบ้านรวมถึงการดูแลสุขภาพและการดูแลส่วนบุคคลและการดูแลทำความสะอาด
- 8.3 สุขภาพและบริการสังคมตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวกและเข้าถึงได้โดยการขนส่งทุกประเภท
- 8.4 สิ่งอำนวยความสะดวกการดูแลที่อยู่อาศัยและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่กำหนดไว้จะอยู่ใกล้กับบริการและส่วนที่เหลือของชุมชน
- 8.5 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพและชุมชนมีการสร้างและเข้าถึงได้อย่างปลอดภัย
- 8.6 มีข้อมูลที่ชัดเจนและเข้าถึงได้เกี่ยวกับบริการด้านสุขภาพและสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
- 8.7 การให้บริการมีการประสานงานและใช้งานง่าย
- 8.8 พนักงานทุกคนให้ความเคารพเป็นประโยชน์และได้รับการฝึกฝนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ
- 8.9 อุปสรรคทางเศรษฐกิจที่กีดขวางการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพและชุมชนจะลดลง
- 8.10 ได้รับการสนับสนุนและให้การสนับสนุนโดยสมัครใจทุกเพศทุกวัย
- 8.11 มีสถานที่ที่ฝึกศพที่เพียงพอและสามารถเข้าถึงได้
- 8.12 การวางแผนฉุกเฉินในชุมชนคำนึงถึงช่องโหว่และความสามารถของผู้สูงอายุ

รายการตัวบ่งชี้

Primary Care Physician/ แพทย์ปฐมภูมิ	35. สัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีแพทย์ดูแลหลัก
Supportive Health Services/ บริการสุขภาพที่สนับสนุน	36. ความพร้อมใช้งานของโปรแกรมการป้องกันที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ 37. ความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุครอบครัวและผู้ดูแลผู้ป่วย
Community Services/ บริการชุมชน	38. ความพร้อมใช้งานของโปรแกรมอาหารที่มีต้นทุนต่ำ 39. ความพร้อมให้ความช่วยเหลือสำหรับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (เช่นการช้อปปิ้งการเก็บขยะ)

วิธีการวัดโดยใช้เครื่องมือตามคู่มือการใช้หลักเกณฑ์การวัดความมีชีวิตชีวาของวัยของเมือง จากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2015) วัดดูประสงค์เพื่อเป็นแนวทางที่มีโครงสร้างในการเลือกตัวบ่งชี้ความเข้มแข็งของเมือง เพื่อนำเสนอชุดของตัวชี้วัดที่แนะนำสำหรับใช้ในการวัดอายุความเป็นมิตรของเมือง และเพื่อสนับสนุนความพยายามของท้องถิ่นในการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมสำหรับการเป็นมิตรกับอายุของเมือง ในการวัดผลหรือประเมินผลลัพธ์จำเป็นต้องกำหนดกรอบการเลือกตัวบ่งชี้สถานที่สำหรับเมืองที่เป็นมิตรในมิติสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม วัดและประเมินผลในระยะสั้น ระยะกลาง และในระยะยาว ตามลำดับ ในการวัดผล/ประเมินผลต้องกำหนดตัวบ่งชี้ที่สำคัญของเมืองที่น่าอยู่วัยเกษียณ ซึ่งต้องวัดด้วยความเท่าเทียมจากความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรกับระดับผลลัพธ์สูงสุดที่สามารถทำได้ และความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มอ้างอิง ในการวัดผล/ประเมินผลสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรในมิติทางกายภาพและสังคมสามารถวัดได้จากเกณฑ์ดังนี้

<p>สภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ย่าน ● สามารถเดินได้ ● การเข้าถึงของ ● พื้นที่สาธารณะและ ● สิ่งปลูกสร้าง ● การเข้าถึงสาธารณะ ● ยานพาหนะขนส่ง ● การเข้าถึงสาธารณะ 	<p>สภาพแวดล้อมทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สังคมเชิงบวก ทิศนคติต่อผู้สูงอายุ ● การมีส่วนร่วมในอาสาสมัครกิจกรรม ● การมีส่วนร่วมในการชำระเงินการจ้างงาน ● การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม ● การมีส่วนร่วมในท้องถิ่นในการตัดสินใจ ● ความพร้อมใช้งานของข้อมูล
---	--

รายงานฉบับสมบูรณ์

ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

<ul style="list-style-type: none"> ● หยุดการขนส่ง ● ความสามารถในการอยู่อาศัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ความพร้อมของสุขภาพและบริการทางสังคม ● ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
--	--

ตัวชี้วัดหลักคือ ความเสมอภาค การเข้าถึง และความเท่าเทียมกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลที่เหมาะสม (อ้างอิงจากรายงานสำนักงานสาธารณสุขประเทศแคนาดา) ได้แก่

Assessment tools/ เครื่องมือประเมิน

Accessibility tools/ เครื่องมือช่วยการเข้าถึง

Existing data/ ข้อมูลที่มีอยู่

Program inventories/ รายการข้อมูล

Surveys/ การสำรวจ

ตารางที่ 1 เครื่องมือในการประเมินผล-ตัวชี้วัด

เครื่องมือ	พื้นที่ กลางแจ้ง และ อาคาร	การขนส่ง คมนาคม	บ้านที่ อยู่ อาศัย	การมีส่วน ร่วมทาง สังคม	การ เครพ และการ รวมตัว ทางสังคม	การมีส่วน ร่วมของ พลเมือง และการ จ้างงาน	การ สื่อสาร และ ข้อมูล	ความ สนับสนุน จาก ชุมชน และ บริการ ด้าน สุขภาพ
Assessment tools/ เครื่องมือประเมิน	✓	✓		✓		✓	✓	
Accessibility tools/ เครื่องมือช่วยการเข้าถึง	✓							
Existing data/ ข้อมูลที่มีอยู่	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Program inventories/ รายการข้อมูล		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Surveys/ การสำรวจ			✓	✓				

ตารางที่ 2 สังเคราะห์ การใช้หลักเกณฑ์การสร้างเมืองที่เป็นมิตรเพื่อผู้สูงอายุ ในต่างประเทศ

ประเทศ/ หลักเกณฑ์	พื้นที่ กลางแจ้ง และ อาคาร	การ ขนส่ง คมนาคม	บ้านที่ อยู่ อาศัย	การมี ส่วน ร่วม ทาง สังคม	การ เคารพ และ การ รวมตัว ทาง สังคม	การมี ส่วนร่วม ของ พลเมือง และการ จ้างงาน	การ สื่อสาร และ ข้อมูล	ความ สนับสนุน จากชุมชน และบริการ ด้านสุขภาพ
Argentina	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Australia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Canada	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
China	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Costa Rica	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
France	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ireland	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Japan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kenya	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Korea	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Russia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Spain	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sri Lanka	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
United Kingdom	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
United State of America	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 โดยตราขึ้นตามเจตนารมณ์ในมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ประสงค์จะให้บุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ซึ่งในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้สูงอายุ ให้ได้รับสวัสดิการอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค เป็นหลักประกันด้านสิทธิเสรีภาพ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา 11 ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

- (1) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
- (2) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
- (3) การประกอบอาชีพหรือการฝึกอาชีพที่เหมาะสม
- (4) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
- (5) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น
- (6) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
- (7) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
- (8) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง
- (9) การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาคอขวด
- (10) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
- (11) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- (12) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
- (13) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 16 ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาคแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

มาตรา 17 ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการี ซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ผู้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ Active Ageing ว่าเป็นแนวคิดที่แสดงถึงภาวะสุขสมบูรณ์ของผู้สูงอายุและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุทั่วโลก โดยคาดว่าภาวะพหุผลพลึงจะเป็นหนทางที่จะยกระดับคุณภาพในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้นำเสนอแก่ประเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้สูงอายุให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในการดำเนินชีวิต ตลอดจนมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองเท่าที่ผู้สูงอายุจะทำได้ โดยภาวะพหุผลพลึงจะประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) การมีสุขภาพที่ดี (Health) 2) การมีส่วนร่วม (Participation) และ 3) การมีหลักประกันและความมั่นคง (Security)

ดำรงศักดิ์ จันทอทัย กฤษณ์ รักษาติเจริญ และเมธิณี แสงกระจ่าง (2557) ได้ศึกษาพบว่าผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเมืองมีความพึงพอใจในปัจจุบันด้านสภาวะแวดล้อมของ เมืองที่รองรับสังคม

ผู้สูงอายุในระดับที่ปานกลางค่อนข้างน้อย โดยภาพรวมเมืองมีความสามารถในการจัดการสังคมผู้สูงอายุในด้านสุขภาพอนามัยและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางสังคมแต่ก็ยังขาด ความสามารถในการจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกในการออกไปสู่สังคมเช่นการจัดระเบียบทางเดินเท้า การสร้างระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสทำงาน ในเชิง เปรียบเทียบเมืองในแต่ละภูมิภาคภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าวพบว่าเมืองขนาดใหญ่เช่นเทศบาลนคร มีศักยภาพสูงด้านการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพแต่เมืองขนาดกลางและเล็กจะมีความโดดเด่นด้านการสร้างเวทีทางสังคมให้ผู้สูงอายุในขณะที่โดยรวมยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการ บุกรุกที่สาธารณะ เช่นทางเดินเท้าและสถานที่สาธารณะที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุได้ และ ประเด็นสุดท้ายการสร้างเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในสังคมไทยยังคงสอดคล้องและสามารถอาศัย กรอบแนวคิดขององค์การอนามัยโลกได้เพียงแต่จำเป็นต้องปรับปรุงในการปฏิบัติบางประการเช่นการ สร้างการยอมรับนับถือและการมีศักดิ์ของผู้สูงอายุในสังคม คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาเช่นควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายผู้สูงอายุเพื่อให้มี “คณะกรรมการผู้สูงอายุจังหวัด” (กผส.จ.), ควรปรับเปลี่ยนนโยบายหรือกฎหมายเพื่อส่งเสริม โอกาสและกระตุ้นผู้สูงอายุเช่นการยืดอายุเกษียณการทำงานออกไปจาก 60 ปีไม่เฉพาะบางสาขา อาชีพ และนิยาม “ผู้สูงอายุ” ควรปรับเป็น 65 ปีขึ้นไป ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมหรือทัศนคติใหม่ที่ ยอมรับบทบาทของผู้สูงอายุอย่างมีความหมายมากขึ้น, เทศบาลควรแปลงเจตจำนงไปสู่การปฏิบัติโดย ในขั้นแรกจำเป็นต้องปรับโครงสร้างองค์กรและตั้ง “กองสังคมผู้สูงอายุ” ในสำนักงานเทศบาลรวมทั้ง トラไวในข้อบัญญัติเทศบาลอย่างชัดเจน, เทศบาลควรหาโอกาสใช้แนวทางการจัดการภาครัฐและ เอกชนในเชิงหุ้นส่วน, จำเป็นต้องทบทวนวิธีการเดิมและหาวิธีการใหม่เพื่อให้สังคมหรือคนในวัยอื่น ยอมรับและต้องการให้ผู้สูงอายุเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่พิการหรือ ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทอดทิ้ง, เทศบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนในด้านต่างๆเพื่อให้มีระบบ อาสาสมัครภาคประชาชนในชุมชนของผู้สูงอายุที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น, ควรเร่งติดตามการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายของส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและ ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุตามหลัก Universal Design, ควรมีเวทีการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ ในเมืองทุกชุมชนโดยเน้นการเข้าถึงได้และการมีกิจกรรมที่มีชีวิตชีวาโดยอยู่บนหลักการที่เคารพใน เกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์, เมืองควรสร้างบ้านพักผู้สูงอายุที่สามารถให้บริการในเชิง เอนกประสงค์, เทศบาลจำเป็นต้องเข้ามาดูแลด้านเศรษฐกิจการจ้างงานและการออมของผู้สูงอายุ, เทศบาลจำเป็นต้องเข้าไปส่งเสริมสิ่งที่เป็นจุดแข็งเพื่อสร้างโอกาสในงานและรายได้จากผลิตภัณฑ์ ให้กับกับกลุ่มผู้สูงอายุ, เทศบาลควรเปิดโลกทัศน์ให้ผู้สูงอายุในปัจจุบันให้มีวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่

ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และจิราพร เกศพิชญวัฒนา (2553) ได้การศึกษาวิจัยถึงลักษณะทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบของสังคมที่มีอยู่ โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนแม่บทและการออกแบบเพื่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชนให้เอื้อต่อการเข้าไปใช้ประโยชน์ การสัญจร การสนทนาการ สำหรับผู้สูงอายุและผู้ใช้งานทุกสถานะ ทุกวัย สำหรับกระบวนการวิจัยได้คัดเลือกพื้นที่ 4 ภาค คือภาคเหนือศึกษาที่ตำบลยางฮอม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงราย ภาคกลางพื้นที่ศึกษาคือตำบลท่าตะโก อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือศึกษาที่ตำบลหนองกุงเงิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น และ

ภาคใต้ศึกษาที่ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุตั้งแต่อายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งสิ้น 516 คน ผลการศึกษาพบว่าสาธารณูปโภค/สิ่งแวดล้อมที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุในภาคเหนือคือวัด ภาคกลางคือสวนสาธารณะ สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ได้แก่สถานพยาบาล สิ่งอำนวยความสะดวกประจำหมู่บ้านสำหรับผู้สูงอายุไปเป็นประจำทุกสัปดาห์ สำหรับภาคเหนือได้แก่ร้านอาหาร ภาคกลางได้แก่ร้านค้าและตลาด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ร้านตัดผ้า/ร้านซ่อมรถ/ร้านวัสดุอุปกรณ์ และร้านค้ากาแฟ ภาคใต้ไม่มีศูนย์กลางชุมชนได้แก่พื้นที่ทางศาสนา (วัดหรือมัสยิด) รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนผู้สูงอายุในภาคเหนือและภาคใต้เป็นการตั้งถิ่นฐานแบบกระจาย ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบรวมกลุ่ม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือเส้นทางการสัญจร ทางเดินและทางข้าม ที่ไม่เอื้อต่อผู้สูงอายุ

แนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถออกมาใช้พื้นที่สาธารณะภายนอกที่อยู่อาศัยนั้นต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับทางเดินและทางสัญจรมากที่สุด เนื่องจากทางเดินและทางสัญจรที่มีความสะดวกสบาย สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความปลอดภัยนั้น เป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้สูงอายุอยากที่จะออกมาทำกิจกรรมมากขึ้น โดยแนวทางในการปรับปรุงทางเดินและทางสัญจรคือ ถนนต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง มีการให้ร่มเงาทางเดิน มีแสงสว่างที่ทั่วถึงเพื่อความปลอดภัย และมีที่นั่งพักเป็นระยะให้ผู้สูงอายุ และถ้าทางเดินมีระดับพื้นที่ต่างกันควรทำทางลาด ส่วนการปรับปรุงให้พื้นที่ทางศาสนาและพื้นที่ราชการเป็นศูนย์กลางชุมชนนั้นมีความสำคัญรองลงมา โดยแนวทางในการปรับปรุงคือ ควรมีการทำทางลาด ห้องน้ำ และที่จอดรถให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าไปทำกิจกรรมทางศาสนาและติดต่อกับหน่วยงานราชการได้สะดวก

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) และองค์การเฮล์เพอจ อินเตอร์เนชันแนล (2560) ได้นำเสนอแนวคิดในการบริหารจัดการผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. ยอมรับว่าภาวะประชากรสูงอายุไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึง จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (รัฐบาล ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ชุมชน และ ครอบครัว) เพื่อรับมือกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจ ทำได้โดยยกระดับความเข้าใจ เสริมสร้างขีดความสามารถ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และพัฒนาการปฏิรูป ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่จำเป็นต่อการปรับเปลี่ยนสังคมให้สอดคล้องกับโลกของผู้สูงอายุ

2. สร้างหลักประกันว่าผู้สูงอายุทุกคนสามารถมีชีวิตอยู่อย่าง ภาคภูมิใจและมั่นคง สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็น และมีรายได้ขั้นต่ำอย่างน้อย โดยอาศัยฐานความ ค้ำครองทางสังคมระดับชาติ และการลงทุนทางสังคมอื่น เพื่อยืดเวลาให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอิสระและพึ่งตนเอง ได้ออกไป ป้องกันความยากจนในวัยชราและช่วยให้สูงวัย อย่างมีสุขภาพดีมากขึ้น การดำเนินการเหล่านี้ควรตั้งอยู่ บนวิสัยทัศน์ระยะยาว ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องมีพันธสัญญาทางการเมืองที่เข้มแข็ง และมีงบประมาณที่เชื่อถือได้ที่ป้องกันผล กระทบด้านลบในห้วงวิกฤติหรือช่วงเปลี่ยนรัฐบาล

3. สนับสนุนให้ชุมชนและครอบครัวพัฒนาระบบสนับสนุนซึ่ง ให้หลักประกันว่าผู้สูงอายุที่ร่างกายอ่อนแอเปราะบางจะได้ รับการดูแลในระยะยาวที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอย่างมีสุขภาพดีและกระฉับกระเฉงแข็งแรง ในระดับท้องถิ่นเพื่อเอื้อให้ผู้สูงอายุอยู่ในแหล่งพำนักเดิมได้

4. ลงทุนกับคนหนุ่มคนสาวในปัจจุบันด้วยการส่งเสริม ลักษณะนิสัยที่เอื้อให้สุขภาพดี และสร้างหลักประกัน โอกาสทางการศึกษาและการจ้างงาน การเข้าถึงบริการ สุขภาพและการ

ประกันสังคมสำหรับคนงานทุกคนในฐานะ ที่เป็นการลงทุนที่ดีที่สุดในการปรับปรุงชีวิตของคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคต ควรส่งเสริมการจ้างงานที่ยืดหยุ่น (Flexible employment) การศึกษาตลอดชีวิต และโอกาสในการฝึกอบรมซ้ำเพื่อเอื้อให้ผู้สูงอายุรุ่น ปัจจุบันอยู่ในตลาดแรงงานได้

5. สนับสนุนความพยายามระดับชาติและนานาชาติในการ พัฒนางานวิจัยเชิงเปรียบเทียบว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ และให้ ความมั่นใจว่าจะมีข้อมูลและหลักฐานที่มีความละเอียด อ่อนในเรื่องเพศสภาพและวัฒนธรรมจากงานวิจัย เพื่อใช้ ในการวางนโยบาย

6. นำประเด็นผู้สูงอายุเข้าสู่กระแสหลักร่วมกับทุกนโยบายที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสภาพ และนำประเด็นเพศสภาพเข้าสู่ นโยบายผู้สูงอายุด้วย โดยพิจารณาถึงความต้องการเฉพาะ ของผู้สูงอายุหญิงและชาย

7. สร้างความมั่นใจว่าในทุกนโยบายและโครงการพัฒนาระดับ ชาติจะครอบคลุมถึงกลุ่มผู้สูงอายุและความต้องการที่ จำเป็นของผู้สูงอายุ

8. สร้างความมั่นใจว่าในแผนการตอบสนองทางด้าน มนุษยธรรม การบรรเทาความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิ อากาศ และแผนการปรับตัวตลอดจนการจัดการภัยและโครงการเตรียมความพร้อม จะครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ สูงอายุและความต้องการที่จำเป็นของผู้สูงอายุ

9. สร้างความมั่นใจว่าประเด็นผู้สูงอายุได้รับการสะท้อนให้ เห็นมากพอในวาระการพัฒนาหลังปี 2015 รวมทั้งในการ พัฒนาเป้าหมายเฉพาะและตัวชี้วัด

10. พัฒนาวัฒนธรรมผู้สูงอายุบนฐานสิทธิ และเปลี่ยนความ เชื่อฝังใจและทัศนคติร่วมของสังคมต่อความสูงอายุและผู้ สูงอายุ จากผู้ที่คอยรับการสงเคราะห์มาเป็นสมาชิกที่ขยัน ช้นแข็ง ช่วยเหลือสังคมได้ ซึ่งจะทำได้ต้องมียุทธศาสตร์น้อย ก็การทำงานเพื่อพัฒนาเครื่องมือทางสิทธิมนุษยชนระดับ นานาชาติ และการแปลไปเป็นกฎหมายระดับประเทศรวม ทั้งมาตรการที่ท้าทายการเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ และ ยอมรับผู้สูงอายุในฐานะพลเมืองที่มีอิสระ

สุดนิรันดร์ เพชรรัตน์ รุ่งอรุณ บุญถ่าน ศานติ จินตรัตน์ และมัตติกา บุญมา (2557) เสนอ แนวความคิดในการปรับปรุงอาคารและสถานที่สาธารณะในเขตจังหวัด นครนายกด้านการจัดเตรียม สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และรูปแบบการจัดสวนสาธารณะ พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ได้แก่ ห้องส้วม ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก ทางลาด บันได ที่จอดรถ และทางเท้า และแนวคิดการออกแบบสวนสาธารณะ แบ่งออกแบบ 4 ส่วน คือ โซนพักผ่อน โซนกิจกรรมผู้สูงอายุ โซนลานกิจกรรมกลางแจ้ง และโซนเครื่องออกกำลังกาย

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร(2554) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุนั้น ควรมีลักษณะเอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในสภาวะแวดล้อมทั้ง 3 ประเภท ดังนี้

1. สภาวะแวดล้อมส่วนบุคคล (Individual Environment) ควรปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อกระตุ้นความสนใจและทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น

2. สภาวะแวดล้อมทางสังคม (Social Environment) ควรเน้นการจัดสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คือ การปรับปรุงหรือเสริมแต่งให้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือแม้แต่การพูดคุยเพื่อเสริมสร้างกำลังใจ

3. สภาวะแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ควรให้ความสนใจเรื่องความมั่นคงปลอดภัยของผู้สูงอายุ นอกเหนือจากเรื่องความสวยงาม จะเห็นได้ว่าสภาวะแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุมากกว่าวัยอื่นๆ ดังนั้น เพียงการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมของผู้สูงอายุให้เหมาะสม ทั้งสภาวะแวดล้อมส่วนบุคคล สภาวะแวดล้อมทางสังคมและสภาวะแวดล้อมทางกายภาพ จะช่วยป้องกัน ลด และแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุได้ โดยจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้สูงอายุแต่ละคนด้วย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ทุพพลภาพ

Clare Cooper Marcus and Carolyn Francis (1990) ได้ให้รายละเอียดในการออกแบบ พื้นที่ว่างสำหรับผู้สูงอายุเป็นรายการตรวจสอบในการออกแบบ 7 ประกอบด้วยหัวข้อหลัก ดังนี้ เป้าหมายของที่ว่าง ผู้ใช้พื้นที่ การพิจารณาเรื่องความหนาแน่นของอาคารและสภาพภูมิอากาศทางเข้าและการเข้าถึงพื้นที่ ที่จอดรถและทางเข้าอาคาร ระบบการสัญจรและทิศทาง พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง พื้นที่สนามหญ้า พื้นที่สวน ความต้องการทางด้านสังคมและด้านจิตวิทยาของผู้สูงอายุ อาทิเช่น สุขภาพและการออกกำลังกาย ความเพลิดเพลินกับธรรมชาติ รายละเอียดในการออกแบบเกี่ยวกับการรับรู้ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความปลอดภัย, เฟอร์นิเจอร์สนาม และรายละเอียด ได้แก่ ม้านั่งและโต๊ะ ราวจับแสงสว่างและป้ายสัญลักษณ์

Carstens, Diane Y. (1993) ได้ให้รายละเอียดในการออกแบบสภาพแวดล้อมในส่วนต่างๆ เพื่อให้เป็นแนวทางในการออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุให้สามารถใช้งานได้ อย่างสะดวก โดยได้แนะนำการวางเป้าหมายในการออกแบบสิ่งแวดล้อมภายนอกสำหรับผู้สูงอายุ ออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ ส่วนแรกคือส่วนของข้อกำหนดเชิงพื้นที่และข้อกำหนดที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ โดยส่วนนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาคือ เรื่องความสามารถในการรับรู้ทิศทางได้ของผู้ใช้ เรื่องความสามารถรับทราบได้ถึงลักษณะการใช้งานของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดการใช้งานที่เหมาะสม เรื่องพื้นที่สำหรับการพบปะพูดคุยและความง่ายในการเข้าถึงจับจอง และเรื่องการกระตุ้นประสาทสัมผัสด้านต่างๆ และการเป็นสิ่งแวดล้อมที่ง่ายในการใช้งาน ส่วนที่สองคือส่วนของข้อพิจารณาสำคัญอื่นๆ อาทิเช่น ด้านความปลอดภัย ด้านความสะดวกในการเข้าถึง และความสะดวกในการใช้งาน

ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ (2548) ได้กล่าวว่าแนวคิด Universal Design หรือการออกแบบที่เป็นสากล เป็นการออกแบบสภาวะสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผลสะดวก ปลอดภัย และเสมอภาคในการใช้งานของทุกคน โดยมีหลักในการออกแบบ 7 หลักการ ในการออกแบบให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1. มีความเสมอภาคในการใช้สำหรับทุกๆ คนในสังคม (Equitable Use)
2. สามารถยืดหยุ่นการใช้งานได้ง่าย (Flexibility in Use)
3. เรียบง่าย เข้าใจการใช้งานได้ง่าย (Simple and Intuitive)
4. สามารถรับรู้ได้โดยง่าย (Perceptible Information)
5. ออกแบบให้สามารถแก้ไขสิ่งผิดพลาดในการใช้งานได้ (Tolerance for Error) เช่น ลืมกดชักโครก ควรติดตั้งระบบล้างอัตโนมัติ
6. ใช้แรงน้อย (Low Physical Effort)
7. มีขนาดและพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมกับการเข้าถึงและใช้สอย (Size and Space for Approach and Use)

อนันต์ อนันตกุล (มปป) ได้นำเสนอแนวทางในการจัดการผู้สูงอายุในสังคมไทยเพื่อรองรับในอนาคตที่จะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ไว้ดังนี้

1. สร้างความชัดเจนในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ตั้งแต่การดำเนินมาตรการ ในการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบัน การดำเนินมาตรการสำหรับผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคต การผลักดันให้กลไกต่าง ๆ ในสังคมร่วมกันจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ รวมถึงการกำหนดมาตรการเพื่อจัดเตรียมไว้สำหรับ การดูแลผู้สูงอายุในอนาคตเมื่อสถานการณ์ผู้สูงอายุของไทยเข้าสู่ “สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์” และ “สังคมสูงวัย ระดับสุดยอด” ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการ โดยเฉพาะในส่วนของการดำเนิน มาตรการในการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบันนั้น อย่างน้อยควรเร่งรัดในการนำประเด็นความคุ้มครองดูแลด้านสิทธิ ผู้สูงอายุตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับสังคม ผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ ในส่วนของ กลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุระดับชาติ (กผส.) ซึ่งเป็นกลไกระดับชาติด้านนโยบายผู้สูงอายุ ในการกำหนด ทิศทางของนโยบายเพื่อการส่งเสริมและการพัฒนาผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน หากกลไกดังกล่าวนายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญด้วยการเป็นประธานเอง ดังเช่นในปัจจุบัน ประกอบกับควรมีการประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อพิจารณาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เตรียมการรองรับสถานการณ์ที่กำลังจะมาถึง ก็จะแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว อย่างจริงจังด้วย นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญที่ไม่ควรละเลย คือ การให้ความสำคัญในการสร้าง การรับรู้ ทั้งแก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก รวมถึงประชาชนทั่วไปเพื่อให้ได้รับทราบถึงสิทธิประโยชน์ ที่ผู้สูงอายุจะได้รับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการเผยแพร่ให้นานาประเทศได้รับทราบถึงการดำเนินการ ของไทยในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ประชาคมโลกได้เห็น ว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุที่ประสบอยู่ในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด และมีมาตรการเตรียมรับมือกับความรุนแรงของสถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไปอย่างไรด้วย

2. ติดตามสถานการณ์ของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาสังคมผู้สูงอายุ และเร่งรัด การแก้ไข ทั้งในเรื่องการลดลงของภาวะการเกิดหรือภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศ และการลดภาวะการตายในกลุ่มเด็กและวัยแรงงาน โดยในส่วนของภาวะการเกิดหรือภาวะเจริญพันธุ์ ควรเร่งรณรงค์ ในเรื่องดังกล่าวโดยให้ความสำคัญกับคุณภาพควบคู่ไปกับการเพิ่มภาวะการเกิดด้วย ตั้งแต่การเสริมสร้างค่านิยมเพื่อให้คนไทยมีการแต่งงานในเวลาอันควรและมีบุตรในช่วงเวลาและปริมาณที่เหมาะสม เช่น 1 ครอบครัวควรมีบุตร 2 คน โดยจะต้องกำหนดมาตรการในการดำเนินการที่ชัดเจน และให้ความสำคัญ ในการติดตามสถานการณ์เก็บรวบรวมสถิติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ ประเมินผล และกำหนด มาตรการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์ ทั้งนี้ ในส่วน ของภาวะการตายในกลุ่มเด็กและวัยแรงงาน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ส่งผลให้ประชากรไทยมีอายุยืนยาว ขึ้นเป็นลำดับนั้น ในประเด็นนี้ ยังคงระดับให้อยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ต่อไป เนื่องจากพัฒนาการและ ความก้าวหน้าทางการแพทย์ และสาธารณสุขเป็นสิ่งที่จำเป็นในทุกสังคมอยู่แล้ว

3. ส่งเสริมการออมในทุกช่วงวัยอย่างจริงจัง เนื่องจากตั้งที่ธนาคารโลกได้วิเคราะห์ และประเมินผลไว้แล้วว่า ประเทศไทยมีการออมในระดับที่ต่ำมาก ประกอบกับมาตรการการจ่ายเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่ผู้สูงอายุนั้นไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายดำรงชีพของผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้สูงอายุทั้งประเทศจะพึงพึ่งมาตรการที่รัฐจัดให้แต่เพียงอย่างเดียวคงจะไม่สามารถบรรเทาสถานการณ์ได้ ถึงแม้ในเวลานี้รัฐบาลได้ปรับแนวคิดที่จะจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเฉพาะผู้มีรายได้น้อยก็ตาม แต่ประเด็นที่รัฐบาลควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การส่งเสริมการออมในทุกช่วงวัยอย่างจริงจัง ถึงแม้ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ได้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติแล้ว แต่ที่ผ่านมากองทุนดังกล่าวมีผู้สนใจเข้าร่วมต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกองทุนดังกล่าวยังไม่เพียงพอ ผลตอบแทนอาจไม่จูงใจสมาชิก หรืออาจเป็นเพราะค่านิยมของไทยในเรื่องการออมอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ซึ่ง 2 ประเด็นแรกเป็นเรื่องที่กองทุนการออมแห่งชาติต้องปรับการดำเนินการ ในส่วนที่รัฐบาลสามารถดำเนินการ ในเรื่องดังกล่าวได้ คือ การเร่งสร้างค่านิยมการออมให้แก่คนไทยในทุกช่วงวัย ควบคู่กับการสร้างสิ่งจูงใจ ที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย ซึ่งในการสร้างสิ่งจูงใจที่เหมาะสมนี้ รัฐบาลอาจต้องดำเนินการร่วมกับภาคส่วน ต่าง ๆ ในสังคม เช่น ภาคเอกชน เพื่อให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้มีเงินเพื่อนำไป ใช้จ่ายสำหรับการดำรงชีพ ในยามชราภาพ ช่วยแบ่งเบาภาระของกลุ่มคนวัยทำงานในการรับภาระดูแลผู้สูงอายุด้วย

4. ส่งเสริมให้องค์กรพัฒนาเอกชน วัด องค์กรศาสนา มูลนิธิและสมาคมในสังคมไทย จัดให้มีสถานสงเคราะห์คนชราที่ไร้ที่พึ่ง ได้ร่วมกันพักอาศัยร่วมกันภายใต้การดูแลสวัสดิการ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ นันทนาการ การออกกำลังกาย และการบันเทิง ตามความเหมาะสม โดยเฉพาะชุมชนของคนเชื้อชาติจีน เวียดนาม อินเดีย และเชื้อชาติอื่นที่มีถิ่นกำเนิดและตั้งรกรากในประเทศไทย

5. สร้างค่านิยมในหมู่ประชาชนคนไทยทั้งหลายให้เอาใจใส่ดูแลบิดามารดา ผู้มี พระคุณ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพกายใจดี อบอุ่น อยู่ใกล้ชิดครอบครัว มีความสุขกับลูกหลานในยามชรา รัฐและสังคมควรยกย่องสรรเสริญครอบครัวเหล่านี้ให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีความกตัญญู จิตใจโอบอ้อมอารี เป็น ตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไปและเยาวชนในอนาคต เช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษของไทยได้ยึดถือปฏิบัติต่อเนื่องกัน มาอย่างยาวนาน 5.6 รัฐ ท้องถิ่น ชุมชน ควรจะระดมนำศักยภาพของผู้สูงวัยที่มีความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ทั้งในด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี ศิลปะ ความเป็นเลิศทางกีฬา ภาษา ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรทางทะเล ป่าไม้ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาเผยแพร่ แนะนำเยาวชนในสถานศึกษาและประชาชนทั่วไปเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในชาติ และ สร้างความสำคัญ คุณค่า และความภาคภูมิใจให้เกิดในสำนึกของสังคมผู้สูงวัย มิใช่เป็นผู้สูงวัยไร้คุณค่าเป็น ภาระสังคม

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงทดลองในการออกแบบกระบวนการแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปลี่ยนแปลงและกำหนดการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ ซึ่งนับเป็นพื้นฐานของกระบวนการออกแบบในการกำหนดความต้องการการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ (Space Requirement) ร่วมกันในระดับเมืองหรือระดับชุมชน เพื่อไปสู่กระบวนการออกแบบเมือง (Urban Design) สำหรับรองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ที่กำหนดไว้ร่วมกัน

การออกแบบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ชุดข้อมูลทุติยภูมิเพื่อค้นหาศักยภาพเชิงพื้นที่ในการพัฒนาารองรับสังคมผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 สำรวจและสัมภาษณ์ประธานชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 25 ชุมชน ด้านศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาเพื่อนำมาสู่การสรุปประเด็นศักยภาพพื้นที่ในขั้นต้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจ และข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ โดยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์เพื่อให้ได้ คำตอบตามวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจ มาวิเคราะห์ในเชิง

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุตามแนวทางของเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (Age-Friendly Cities)

ขั้นตอนที่ 4 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปข้อค้นพบศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 5 การอภิปรายและข้อเสนอแนะศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาอย่างบูรณาการ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ได้นำเสนอผลการศึกษาในประเด็นศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ และประเด็นด้านข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข

การบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข

เทศบาลเมืองแสนสุข มีพื้นที่ประมาณ 20.3 ตารางกิโลเมตร ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ที่ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวอดนิมอย่างชายทะเลบางแสนและเขาสามมุข และเป็นเขตพื้นที่การศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาอาศัยในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขเป็นจำนวนมาก โดยปัจจุบันภาพของเทศบาลเมืองแสนสุขเปลี่ยนไป กลายเป็นเมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City แห่งแรกในประเทศไทย ที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับบริบทชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เริ่มต้นจากการดูแลความปลอดภัยของกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 15.4 ที่เรียกว่าเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ แม้จะเป็นการพัฒนาในระดับการทดลอง แต่นับเป็นต้นแบบในการพัฒนาเมืองตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษข้อที่ 11 เป็นการทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีคุณภาพชีวิต ความปลอดภัย ภูมิทัศน์ และยั่งยืนได้ในอนาคต จากเดิมเดิมชุมชนของเทศบาลตำบลแสนสุขขับเคลื่อนด้วยการท่องเที่ยวแถบชายทะเลเป็นหลัก มีนักท่องเที่ยวหลังไหลเข้ามาจำนวนมากในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาเป็นหนึ่งเท่าของจำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข ในอดีตจึงมีการจัดระเบียบเมืองและสร้างสาธารณูปโภคเพื่อรองรับคนจำนวนมากที่ลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ไว้ดีพอ เมื่อพื้นฐานสาธารณูปโภคของเทศบาลเมืองแสนสุขถูกจัดการไว้อย่างดี จึงมุ่งไปที่การยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของเมืองให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมทั้งความเป็นอยู่ที่ดีและปลอดภัยในเวลาเดียวกัน ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในเทศบาลเมืองแสนสุข พบว่าผู้ป่วยติดเตียงซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ปัญหานี้ไม่ใช่เพียงการเจ็บป่วยเท่านั้น แต่โยงไปถึงสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้สูงอายุร้อยละ 15 หรือ 7,138 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 46,320 คน ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขแห่งนี้มีแนวโน้มต้องใช้ชีวิตเพียงลำพังมากขึ้น ซึ่งเป็นบริบทที่ต้องถูกแก้ไขอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ชาวบ้านไม่ได้มีความรู้หรือความคิดในการดูแลตัวเอง หรืออาจเป็นเพราะปัญหาทางเศรษฐกิจ ไม่มีเงินมากพอที่จะพาตัวเองไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีกว่านี้ การเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล มีคนดูแล รวมถึงสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป การมีลูกน้อยลง หรือเมื่อลูกมีครอบครัวก็ต้องดูแลครอบครัวตัวเองเป็นหลัก พ่อแม่กลายเป็น Second-tier ไม่มีเงินพอเลี้ยงดู หรือเลี้ยงดูแต่ไม่มีเวลา เพราะต้องออกไปทำมาหากิน คุณตาคุณยายต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยติดเตียงหรือเป็นอัมพฤกษ์อัมพาต อาจเสียชีวิตเนื่องจากไม่มีใครดูแล หรือไม่ได้รับการรักษาทันท่วงที และอาจถูกละเลยด้วยสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว การดูแลเป็นเรื่องยุ่งยาก เขาก็จะปล่อยตามยถากรรม อาบน้ำ เช็ดตัว กินข้าว เป็นสภาพที่ต้องแก้ปัญหาให้ได้

เทศบาลเมืองแสนสุขได้ดำเนินการแก้ปัญหาความเป็นอยู่ของผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มควรระวัง เริ่มขึ้นด้วยการนำเทคโนโลยีง่ายๆ อย่าง ‘ริโมตคอนโทรล’ ริโมตคอนโทรลนี้เป็นอุปกรณ์ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาพิเศษเฉพาะครัวเรือน นำมาช่วยเรื่องความเป็นอยู่ที่ปลอดภัย ใช้สำหรับควบคุมการ

เปิด-ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้าน พร้อมกับมีปุ่มสำหรับการแจ้งเตือนเหตุฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งได้รับการพัฒนาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเห็นความสำคัญของปัญหาเช่นกัน ในประเด็นที่ต้องไม่ให้ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงจากการล้มนในบ้าน จึงเริ่มจากเทคโนโลยีบ้านๆ ทำรีโมตคอนโทรลสำหรับเปิด-ปิดไฟ อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้บ่อย ซึ่ง Customize เฉพาะบ้าน และบนรีโมตตัวนี้จะเพิ่มปุ่มฉุกเฉินที่เชื่อมกับไซเรนหน้าบ้าน หากล้มนแล้วรีโมตอยู่ใกล้มือก็กดไซเรน เพื่อนบ้านจะได้เข้ามาดูและช่วยเหลือทัน ได้เริ่มต้นใช้กับ 46 ครอบครัว ผลดำเนินการพอทำแล้วเห็นผลว่าใช้ได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ดีกว่าไม่ได้ทำ ดังนั้นในยุคที่แนวคิด Smart City หรือเมืองอัจฉริยะ ที่เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศมาใช้กับโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาส่วนรวมและเพิ่มคุณภาพความเป็นอยู่ของประชาชน กำลังเป็นที่สนใจในการพัฒนาประเทศยุค 4.0 จึงให้ความสำคัญและความเป็นไปได้จึงนำแนวคิดนี้มาพัฒนา และต่อยอดความคิดเพื่อเทศบาลเมืองแสนสุขก้าวสู่ความเป็นอัจฉริยะ ได้กำหนดองค์ประกอบของการเป็นเมืองอัจฉริยะไว้ 7 อย่าง คือการสัญจรอัจฉริยะ ชุมชนอัจฉริยะ เศรษฐกิจอัจฉริยะ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ การปกครองอัจฉริยะ อาคารอัจฉริยะ และพลังงานอัจฉริยะ สำหรับเทศบาลเมืองแสนสุขดำเนินการเท่าที่ทำได้ก่อน เพราะการที่ท้องถิ่นดำเนินการย่อมดำเนินการได้ยาก โดยเฉพาะระเบียบราชการและการให้อำนาจในการบริหารยังเป็นอุปสรรค ดังนั้นในปีพ.ศ.2559 จึงเกิดโครงการแสนสุข สมาร์ทซิตี้ ที่มุ่งพัฒนาให้เทศบาลแห่งนี้เป็นเมืองอัจฉริยะต้นแบบที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาของประชาชน การกำหนดขอบเขตการพัฒนาให้เข้ากับบริบทของเมืองแสนสุขแบ่งเป็นหลายด้าน ได้แก่ Smart Living เน้นแก้ไขปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน Smart Health Care เน้นแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน Smart Security เน้นแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยทางชีวิตและทรัพย์สิน และ Smart Tourism เน้นส่งเสริมการท่องเที่ยว โครงการแรกๆ ที่ดำเนินการเป็นด้าน Smart Living ที่สานต่อการดูแลความเป็นอยู่ที่ปลอดภัยของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มนำนวัตกรรมเทคโนโลยี Internet of Thing (IoT) มาใช้ โดยได้รับความร่วมมือจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา Dell Intel และหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เห็นความสำคัญ ในการส่งเสริมการพัฒนาอุปกรณ์และระบบการแจ้งเตือนอัจฉริยะนี้ สำหรับบริษัท Dell และบริษัท Intel ก็เป็นคอนเนกชันที่มาจากทางมหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีการทำวิจัยพัฒนาดีไวซ์ต่างๆ อยู่แล้ว เห็นว่าเทศบาลเมืองแสนสุขมีโอเดียดีก็สนับสนุนเต็มที่ นอกจากนี้ยังมีทุนจากบริษัทในเครือ SE-ED โดยมีเทศบาลเมืองแสนสุขเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงมีการพัฒนาระบบและอุปกรณ์ตามความต้องการของชุมชน เริ่มแรกมีการติดตั้งอุปกรณ์อัจฉริยะกับที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่มีการคัดเลือกเข้าโครงการโดยคณะอาสาสมัครสาธารณสุขในโครงการนำร่อง 30 หลังคาเรือนและขยายสู่ 50 หลังคาเรือนในปัจจุบัน อุปกรณ์อัจฉริยะที่ใช้ในแต่ละบ้านนั้น ประกอบด้วยอุปกรณ์สายรัดข้อมือ หรือสร้อยคอที่เป็นตัวส่งสัญญาณเตือน อุปกรณ์ตัวส่งสัญญาณเตือนที่ติดตั้งบนผนัง (อาจติดตั้งในห้องน้ำในกรณีที่ล้มนล้มสามารถดึงสายได้) กล่องควบคุมที่ทำหน้าที่รับและส่งสัญญาณพร้อมทำหน้าที่เป็นเซนเซอร์จับแก๊สรั่วภายในบ้าน โปรแกรมเชื่อมต่อสัญญาณฉุกเฉิน สำหรับการติดตั้งบนโทรศัพท์มือถือของญาติ และหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมกันดูแลเหตุฉุกเฉิน ระบบการทำงานคือ ผู้สูงอายุจะสวมใส่อุปกรณ์อัจฉริยะ ซึ่งอาจเป็นกำไลข้อมือหรือสร้อยคอที่ทำหน้าที่รับส่งสัญญาณบลูทูธ สอดส่องการเคลื่อนไหว และแจ้งเตือนฉุกเฉินมายังผู้ดูแลระบบได้ ทั้งจากระบบตรวจจับกิจกรรมที่

ผิดปกติ เช่น การลื่นล้ม หรือการกดปุ่มฉุกเฉิน หากมีเหตุฉุกเฉิน อุปกรณ์จะส่งสัญญาณไปยังกล่องควบคุมที่ติดตั้งในบ้าน ซึ่งจะส่งสัญญาณไปยังเทศบาล ลูกหลาน หน่วยงานเฝ้าระวัง รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเวลาเดียวกัน โดยหน้าจอบนคอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงานจะเห็นข้อมูลของเจ้าของเครื่องที่ส่งสัญญาณทันที ทั้งข้อมูลส่วนตัว ที่อยู่ รวมถึงแผนที่นำทางไปยังที่อยู่ของเจ้าของอุปกรณ์ ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังจะติดต่อกลับไปสอบถามผู้สูงวัยเจ้าของอุปกรณ์ ถ้ามีการผิดปกติจริงจะมีการประสานงานทุกฝ่ายเพื่อช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนโดยในหน้าจอของเจ้าหน้าที่จะมี QR Code ที่สแกนเข้า Google Map นำทางไปบ้านของเจ้าของอุปกรณ์ได้ นอกเหนือจากเทคโนโลยีอันทันสมัยแล้ว ความร่วมมือของบุคลากรและคนในชุมชนยังเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง เพราะถึงแม้จะมีระบบอันทันสมัย แต่ผู้ดูแลและผู้ใช้ไม่ยอมรับก็นับว่าไม่ประสบความสำเร็จ การที่ทำโครงการต่างๆ นี้ บุคลากรของเทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีความมุ่งมั่น ปรับตัว รวมถึงทำงานกันเป็นทีม วิสัยทัศน์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของทุกคนในองค์กร ปัญหาที่เกิดขึ้นต้องร่วมกันแก้ไข และเรียนรู้และช่วยกันทำอย่างเต็มที่ โครงการนี้ไม่อาจประเมินความคุ้มค่าออกมาเป็นเม็ดเงินเหมือนโครงการทั่วไปได้ แต่ความสำเร็จที่ได้คือ การช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉินได้ทันเวลาที่ และเป็นอยู่ของกลุ่มผู้สูงอายุที่ปลอดภัยมากขึ้น ระบบนี้มี False Alarm อยู่สูงถึง 80 – 90 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น สัญญาณเตือนเข้ามา 100 ครั้ง จะมีเหตุฉุกเฉินจริงเพียง 1 – 2 ครั้ง แต่ก็ดีกว่าที่ไม่รู้อะไรเลย เพราะเคสที่เกิดขึ้นจริง 2 ครั้ง สามารถช่วยชีวิตมาได้ รายแรกหัวใจเต้นผิดจังหวะ อีกรายเส้นเลือดในสมองตีบ เมื่อเขารู้ตัวเขาก็กดแจ้งมาก่อน จึงพาส่งโรงพยาบาลได้ทัน ประเด็นการป้องกันควรให้ความสำคัญในการดำเนินการ หากต้องเป็นผู้ป่วยติดเตียง เศรษฐกิจในครอบครัวต้องมีปัญหา ต้องมีคนลาออกมาเฝ้า ไม่มีเงินเดือนหรือคนที่ป่วยก็มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี

เทศบาลเมืองแสนสุขได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ คืออีกหนึ่งงานพัฒนาด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองแสนสุข อาคารเอนกประสงค์ 3 ชั้น เพื่อเป็นสถานที่จัดกิจกรรมพัฒนาผู้สูงอายุทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ที่ตรงความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างแท้จริง โดยที่เทศบาลเมืองแสนสุขจัดประชุมกลุ่มย่อยตามชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนว่าศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ให้มีกิจกรรมอะไรบ้าง เทศบาลก็มีหน้าที่จัดกิจกรรมให้เพื่อให้ผู้สูงอายุมารวมตัวกัน เหมือนเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ พัฒนาศักยภาพ มาตรวจร่างกาย มาทำกิจกรรมเข้าสังคม จุดประสงค์คืออยากดึงให้เขาออกมาทำกิจกรรมที่นี้ ดีกว่าอยู่บ้านเหงๆ หรือบางวันที่ไม่ได้ออกไปวัด ให้มีสถานที่ออกมาทำกิจกรรม เจอเพื่อนหรือคนทุกวัย กิจกรรมที่วางแผนไว้จะเป็นกิจกรรมบันเทิง พัฒนาสมอง พัฒนาทางสังคม เช่น ดูภาพยนตร์ เต็มลิลาศ ร้องเพลง เล่นเกม ทำอาหาร ทำสมาธิ รวมไปถึงการเปิดเป็นศูนย์ฟื้นฟูทางกายภาพ ที่มีการติดตั้งอุปกรณ์การฟื้นฟูและพัฒนากล้ามเนื้อ พร้อมด้วยนักกายภาพบำบัดมาดูแล ศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุได้รับความร่วมมือจากองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น เทศบาลเมืองซากุ จังหวัดนาโกะ มหาวิทยาลัยซากุ มหาวิทยาลัยบูรพา โรงพยาบาลสมิติเวช ชลบุรี โรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี นอกเหนือจากประเด็นสุขภาพของผู้สูงอายุแล้ว เทศบาลเมืองแสนสุขยังให้ความสำคัญกับสุขภาพของคนทุกกลุ่มในชุมชน

เทศบาลเมืองแสนสุข ได้วางแผนให้พื้นที่ในการดูแลแห่งนี้เป็นสมาร์ทซิตี้ที่ดูแลเมืองและผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาให้บางแสนเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย ด้วยการใช้อยู่อาศัยจากเทคโนโลยีอัจฉริยะครบวงจร ในอนาคตมองถึงเรื่อง Smart Security และ Smart Tourism เริ่มจากความปลอดภัยร่วมมือกับ Banpu Infinergy ในประเด็น

เกี่ยวกับเรื่องโซลาร์เซลล์ จะติดตั้งเสาไฟอัจฉริยะที่ชายหาด โดยส่องแสงสว่างได้ กดแจ้งเตือนได้ ไม่ต้องใช้ไฟฟ้า และไม่ต้องกังวลเรื่องไฟดูด ขยายผลรวมไปถึงระบบการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น การแจ้งเตือนระดับน้ำในท่อ ที่ส่งสัญญาณให้ปั้มน้ำทำงานทันทีเพื่อไม่ให้มีน้ำขัง หรือระบบเฝ้าระวังปรากฏการณ์ซึบลาวาพ สำหรับการท่องเที่ยวให้มีแอปพลิเคชันที่เมื่อเข้าสู่เขตบางแสนจะแจ้งเตือนแจ้งข้อมูลร้านอาหาร ส่วนลด หรือมีแผนที่นำทางท่องเที่ยว รวมไปถึงการให้ข้อมูลสถานที่สำคัญ เช่น เดินผ่านเขาสามมุขก็จะมีข้อมูลขึ้นมาเป็นเรื่องเล่านิทานปรัมปราเรื่องเจ้าแม่สามมุข แต่เทศบาลเมืองแสนสุขยังไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะใช้เทคโนโลยีได้ การพัฒนาไปสู่เมืองที่ออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design) เป็นอีกด้านที่ให้ความสำคัญเช่นกัน ในปัจจุบันดำเนินการบริเวณชายหาดมีทางลาดสำหรับรถเข็น มีห้องน้ำที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้พิการ แต่ที่ผ่านมาไม่ได้ออกแบบเพื่อการพัฒนาแห่งนี้ ดังนั้นจึงมีเรื่องเก่าๆ ที่ต้องแก้ เช่น พุดบาทเดิมไม่ได้มาตรฐานที่จะทำทางลาด และพุดบาทมีเมตรเดียว จะทำทางลาดให้ได้มาตรฐานแบบมาตรฐานต่างประเทศที่มีพุดบาท 2 – 3 เมตรก็ยังไม่ทำได้ แต่ถ้าเป็นถนนสายใหม่ สามารถรองรับ Universal Design ทั้งหมด ที่ทางสำหรับรถเข็นมีไฟสว่าง มีปุ่มแจ้งเตือนฉุกเฉิน เทศบาลเมืองแสนสุขยังไม่สามารถดำเนินการในการรองรับสังคมผู้สูงอายุได้ทั้งหมด ทั้งนี้มีข้อจำกัดของระบบโครงสร้าง การบริหารภาครัฐระดับประเทศที่มี (เชิญพร คงมา และ มณีนุช บุญเรือง เมืองแสนสุข <https://readthecloud.co/sansook-smart-city-chon-buri/>)

ศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขรองรับสังคมผู้สูงอายุ

1. ปัจจัยด้านพื้นที่โล่งแจ้ง และอาคารสถานที่ต่างๆในเขตชุมชน

1.1 พื้นที่สาธารณะที่สะอาดและร่มรื่น พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีพื้นที่สาธารณะที่สะอาดและร่มรื่น

1.2 มีพื้นที่สีเขียวและที่นั่งกลางแจ้งที่มีปริมาณเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อการใช้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีพื้นที่สีเขียวและที่นั่งกลางแจ้งที่มีปริมาณเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อการใช้

1.3 มีทางเดินเท้าที่สงวนไว้สำหรับการเดินโดยเฉพาะโดยปราศจากสิ่งกีดขวางและมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีทางเดินเท้าที่สงวนไว้สำหรับการเดินโดยเฉพาะโดยปราศจากสิ่งกีดขวางและมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

1.4 มีทางเดินเท้าไม่ลื่นและกว้างพอสำหรับรถนั่งคนพิการ รวมทั้งมีทางลาดลงสู่ระดับพื้นถนน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีทางเดินเท้าไม่ลื่นและกว้างพอสำหรับรถนั่งคนพิการ รวมทั้งมีทางลาดลงสู่ระดับพื้นถนน

1.5 มีทางม้าลายที่มีจำนวนมากพอและมีความปลอดภัยสำหรับ คนพิการประเภทต่างๆ โดยมีเครื่องหมายบนพื้นที่ไม่ลื่น มีเครื่องหมายและสัญญาณแสงเสียงที่ชัดเจน รวมทั้งระยะเวลาที่นานพอในการเดินข้ามถนน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีทางม้าลายที่มีจำนวนมากพอและมีความปลอดภัยสำหรับ คนพิการประเภทต่างๆ โดยมีเครื่องหมายบนพื้นที่ไม่ลื่น มีเครื่องหมายและสัญญาณแสงเสียงที่ชัดเจน รวมทั้งระยะเวลาที่นานพอในการเดินข้ามถนน

1.6 ผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนจะต้องหยุดให้คนข้ามถนนในบริเวณทางร่วม ทางแยกและทางม้าลาย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนจะต้องหยุดให้คนข้ามถนนในบริเวณทางร่วม ทางแยกและทางม้าลาย

1.7 มีทางจักรยานที่แยกออกจากถนนและทางเดินเท้าอื่นๆ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีทางจักรยานที่แยกออกจากถนนและทางเดินเท้าอื่นๆ

1.8 มีไฟส่องสว่างในถนน มีตำรวจลาดตระเวนและมีความรู้ความเข้าใจของชุมชนในการให้ความช่วยเหลือเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีไฟส่องสว่างในถนน มีตำรวจลาดตระเวนและมีความรู้ความเข้าใจของชุมชนในการให้ความช่วยเหลือเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ ในระดับปานกลาง

1.9 มีบริการสาธารณะต่างๆ ที่รวมอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันและเข้าถึงได้ง่าย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีบริการสาธารณะต่างๆ ที่รวมอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันและเข้าถึงได้ง่าย ในระดับน้อยที่สุด

1.10 มีบริการพิเศษสำหรับผู้ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะเช่นมีช่องทางด่วน หรือ เคาเตอร์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีบริการพิเศษสำหรับผู้ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะเช่นมีช่องทางด่วน หรือ เคาเตอร์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ

1.11 มีเครื่องหมายต่างๆ ที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งมีที่นั่ง ห้องน้ำที่เพียงพอมีช่องทางสำหรับการใช้ลิฟต์ที่สะดวกสบายมีทางลาด ราวจับ บันไดและพื้นที่ไม่ลื่น พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีเครื่องหมายต่างๆ ที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งมีที่นั่ง ห้องน้ำที่เพียงพอมีช่องทางสำหรับการใช้ลิฟต์ที่สะดวกสบายมีทางลาด ราวจับ บันไดและพื้นที่ไม่ลื่น

1.12 มีห้องน้ำสาธารณะทั้งภายในและภายนอกอาคาร ที่มากพอ สะอาดบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีเข้าใช้ได้ง่ายและสะดวกสบาย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีห้องน้ำสาธารณะทั้งภายในและภายนอกอาคาร ที่มากพอ สะอาดบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีเข้าใช้ได้ง่ายและสะดวกสบาย

ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านพื้นที่โล่งแจ้ง และอาคารสถานที่ต่างๆในเขตชุมชน

พื้นที่โล่งแจ้ง และอาคารสถานที่ต่างๆในเขตชุมชน	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1. มีพื้นที่สาธารณะที่สะอาดและร่มรื่น	64.00	20.00	12.00	4.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
2. มีพื้นที่สีเขียวและที่นั่งกลางแจ้งที่มีปริมาณเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อการใช้	64.00	20.00	12.00	0.00	4.00	0.00	0.6	ไม่มี
3. มีทางเดินเท้าที่สงวนไว้สำหรับการเดินโดยเฉพาะโดยปราศจากสิ่งกีดขวางและมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี	64.00	20.00	12.00	4.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
4. มีทางเดินเท้าไม่ลื่นและกว้างพอสำหรับรถนั่งคนพิการ รวมทั้งมีทางลาดลงสู่ระดับพื้นถนน	84.00	12.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.2	ไม่มี
5. มีทางม้าลายที่มีจำนวนมากพอและมีความปลอดภัยสำหรับ คนพิการประเภทต่างๆ โดยมีเครื่องหมายบนพื้นที่ไม่ลื่น มีเครื่องหมายและสัญญาณแสงเสียงที่ชัดเจน รวมทั้งระยะเวลาที่นานพอในการเดินข้ามถนน	80.00	4.00	4.00	4.00	8.00	0.00	0.56	ไม่มี
6. ผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนจะต้องหยุดให้คนข้ามถนนในบริเวณทางร่วม ทางแยกและทางม้าลาย	64.00	20.00	16.00	0.00	0.00	0.00	0.52	ไม่มี
7. มีทางจักรยานที่แยกออกจากถนนและทางเดินเท้าอื่นๆ	84.00	4.00	4.00	4.00	4.00	0.00	0.4	ไม่มี
8. มีไฟส่องสว่างในถนน มีตำรวจลาดตระเวนและมีความรู้ความเข้าใจของชุมชนในการให้ความช่วยเหลือเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ	4.00	8.00	8.00	24.00	48.00	8.00	3.28	ปานกลาง
9. มีบริการสาธารณะต่างๆ ที่รวมอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันและเข้าถึงได้ง่าย	36.00	28.00	20.00	12.00	4.00	0.00	1.2	น้อยที่สุด
10. มีบริการพิเศษสำหรับผู้ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะเช่นมีช่องทางด่วน หรือ เคาน์เตอร์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น	60.00	28.00	8.00	4.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
11. มีเครื่องหมายต่างๆ ที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งมีที่นั่ง ห้อยน้ำที่เพียงพอมีช่องทางสำหรับการใช้ลิฟต์ที่สะดวกสบายมีทางลาด ราวจับ บันไดและพื้นที่ไม่ลื่น	60.00	32.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.48	ไม่มี
12. มีห้องน้ำสาธารณะทั้งภายในและภายนอกอาคาร ที่มากพอ สะอาดบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีเข้าใช้ได้ง่ายและสะดวกสบาย	64.00	24.00	4.00	8.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
ภาพรวม							0.79	ไม่มี

2. ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง

2.1 มีการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่มีราคาแน่นอนตายตัว มีประกาศไว้ให้เห็นได้เด่นชัดและไม่แพง พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่มีราคาแน่นอนตายตัว มีประกาศไว้ให้เห็นได้เด่นชัดและไม่แพง

2.2 มีการให้บริการการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่เชื่อถือได้และมีความถี่ที่เหมาะสม ทั้งในวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดอื่นๆ และในเวลากลางคืน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการให้บริการการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่เชื่อถือได้และมีความถี่ที่เหมาะสม ทั้งในวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดอื่นๆ และในเวลากลางคืน

2.3 มีพื้นที่ทุกส่วนของเมืองและบริการสาธารณะที่เข้าถึงได้ โดยระบบการขนส่งสาธารณะที่มีโครงข่ายการเชื่อมต่อที่ดี เส้นทางให้บริการที่ชัดเจนและสภาพยานพาหนะที่ดี พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีพื้นที่ทุกส่วนของเมืองและบริการสาธารณะที่เข้าถึงได้ โดยระบบการขนส่งสาธารณะที่มีโครงข่ายการเชื่อมต่อที่ดี เส้นทางให้บริการที่ชัดเจนและสภาพยานพาหนะที่ดี

2.4 มียานพาหนะในระบบบริการที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ขึ้นลงสะดวกไม่เปื้อนเสียด และมีที่นั่งสงวนไว้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มียานพาหนะในระบบบริการที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ขึ้นลงสะดวกไม่เปื้อนเสียดและมีที่นั่งสงวนไว้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ

2.5 มีบริการคมนาคมขนส่งพิเศษสำหรับคนพิการ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีบริการคมนาคมขนส่งพิเศษสำหรับคนพิการ

2.6 พนักงานขับรถจอดรถในที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ชัดเจนขอบทางเดินเพื่อสะดวกในการขึ้นลง และพนักงานขับรถต้องรอนกว่าผู้โดยสารจะเข้านั่งที่เรียบร้อยเสียก่อนจึงจะออกรถได้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีพนักงานขับรถจอดรถในที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ชัดเจนขอบทางเดินเพื่อสะดวกในการขึ้นลงและพนักงานขับรถต้องรอนกว่าผู้โดยสารจะเข้านั่งที่เรียบร้อยเสียก่อนจึงจะออกรถได้

2.7 มีบริเวณที่จอดรถรับส่งหรือสถานที่ขนส่งที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ไปมาสะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย ปลอดภัย สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอมีป้ายสื่อความหมายที่ดี รวมทั้งมีที่นั่งพักคอยและหลังคาคลุมที่เพียงพอ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีบริเวณที่จอดรถรับส่งหรือสถานที่ขนส่งที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ไปมาสะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย ปลอดภัย สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอมีป้ายสื่อความหมายที่ดี รวมทั้งมีที่นั่งพักคอยและหลังคาคลุมที่เพียงพอ

2.8 มีป้ายประกาศแสดงข้อมูลสำหรับผู้โดยสารเกี่ยวกับเส้นทางตารางเวลาและบริการพิเศษต่างๆ ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเข้าถึงได้ง่าย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีป้ายประกาศแสดงข้อมูลสำหรับผู้โดยสารเกี่ยวกับเส้นทางตารางเวลาและบริการพิเศษต่างๆ ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเข้าถึงได้ง่าย

2.9 มีบริการคมนาคมขนส่ง เสริม เมื่อบริการสาธารณะไม่เพียงพอ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีบริการคมนาคมขนส่ง เสริม เมื่อบริการสาธารณะไม่เพียงพอ

2.10 มีบริการรถแท็กซี่รับจ้างที่คิดค่าโดยสารในราคาที่เหมาะสมและผู้ขับต้องปฏิบัติต่อผู้โดยสารด้วยความเคารพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาล

เมืองแสนสุขมีบริการรถแท็กซี่รับจ้างที่คิดค่าโดยสารในราคาที่เหมาะสมและผู้ขับต้องปฏิบัติตามที่ผู้โดยสารด้วยความเคารพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ ในระดับน้อยที่สุด

2.11 มีการบำรุงรักษาถนนให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา รวมทั้งมีฝาปิดท่อระบายน้ำและการให้แสงสว่างที่เพียงพอ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการบำรุงรักษาถนนให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา รวมทั้งมีฝาปิดท่อระบายน้ำและการให้แสงสว่างที่เพียงพอ ในระดับน้อยที่สุด

2.12 มีเส้นทางการจราจรที่จัดระบบเป็นอย่างดี พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีเส้นทางการจราจรที่จัดระบบเป็นอย่างดี ในระดับน้อยที่สุด

2.13 มีเส้นทางการจราจรที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง ทัศนวิสัยการมองเห็นของผู้ขับขี่ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีเส้นทางการจราจรที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง ทัศนวิสัยการมองเห็นของผู้ขับขี่ ในระดับน้อยที่สุด

2.14 มีป้ายจราจรและป้ายทางแยกที่มองเห็นง่ายและอยู่ในที่ที่เหมาะสม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีป้ายจราจรและป้ายทางแยกที่มองเห็นง่ายและอยู่ในที่ที่เหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

2.15 มีการฝึกอบรมผู้ขับขี่ยานพาหนะอย่างต่อเนื่อง พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการฝึกอบรมผู้ขับขี่ยานพาหนะอย่างต่อเนื่อง

2.16 มีบริเวณจอดรถรับส่งผู้โดยสารที่ปลอดภัย มากพอ และอยู่ในบริเวณที่ขึ้นลงได้สะดวกสบาย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีบริเวณจอดรถรับส่งผู้โดยสารที่ปลอดภัย มากพอ และอยู่ในบริเวณที่ขึ้นลงได้สะดวกสบาย

2.17 มีที่จอดรถพิเศษสำหรับคนพิการและผู้มีความต้องการเป็นพิเศษโดยเฉพาะ และต้องไม่ถูกแย่งใช้โดยบุคคลปกติ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีที่จอดรถพิเศษสำหรับคนพิการและผู้มีความต้องการเป็นพิเศษโดยเฉพาะ และต้องไม่ถูกแย่งใช้โดยบุคคลปกติ

ตารางที่ 4 ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง

ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
13. มีการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่มีราคาแน่นอนตายตัว มีประกาศไว้ให้เห็นได้เด่นชัดและไม่แพง	48.00	52.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.52	ไม่มี
14. มีการให้บริการการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่เชื่อถือได้และมีความถี่ที่เหมาะสม ทั้งในวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดอื่นๆ และในเวลากลางคืน	56.00	36.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.52	ไม่มี
15. มีพื้นที่ทุกส่วนของเมืองและบริการสาธารณะที่เข้าถึงได้ โดยระบบการขนส่งสาธารณะที่มีโครงข่ายการเชื่อมต่อที่ดี เส้นทางให้บริการที่ชัดเจนและสภาพยานพาหนะที่ดี	52.00	40.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
16. มียานพาหนะในระบบบริการที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ขึ้นลงสะดวกไม่เบียดเสียดและมีที่นั่งสงวนไว้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ	60.00	36.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.44	ไม่มี
17. มีบริการคมนาคมขนส่งพิเศษสำหรับคนพิการ	76.00	16.00	0.00	8.00	0.00	0.00	0.4	ไม่มี
18. พนักงานขับรถจอดรถในที่ที่ได้จัดเตรียมไว้จอดขอบทางเดินเพื่อสะดวกในการขึ้นลงและพนักงานขับรถต้องรอกันกว่าผู้โดยสารจะขึ้นนั่งที่เรียบร้อยเสียก่อนจึงจะออกรถได้	68.00	32.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.32	ไม่มี
19. มีบริเวณที่จอดรถรับส่งหรือสถานที่ขนส่งที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ไปมาสะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย ปลอดภัย สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอมีป้ายสื่อความหมายที่ดี รวมทั้งมีที่นั่งพักคอยและหลังคาคลุมที่เพียงพอ	56.00	40.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.48	ไม่มี
20. มีป้ายประกาศแสดงข้อมูลสำหรับผู้โดยสารเกี่ยวกับเส้นทางตารางเวลาและบริการพิเศษต่างๆ ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเข้าถึงได้ง่าย	56.00	44.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.44	ไม่มี

ตารางที่ 4 (ต่อ) ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง

ปัจจัยด้านการจราจร การเดินทาง และขนส่ง	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
21. มีบริการคมนาคมขนส่ง เสริม เมื่อบริการสาธารณะไม่เพียงพอ	48.00	44.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.6	ไม่มี
22. มีบริการรถแท็กซี่รับจ้างที่คิดค่าโดยสารในราคาที่เหมาะสมและผู้ขับต้องปฏิบัติต่อผู้โดยสารด้วยความเคารพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ	16.00	60.00	20.00	4.00	0.00	0.00	1.12	น้อยที่สุด
23. มีการบำรุงรักษาดนในให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา รวมทั้งมีฝาปิดท่อระบายน้ำและการให้แสงสว่างที่เพียงพอ	24.00	48.00	20.00	4.00	4.00	0.00	1.16	น้อยที่สุด
24. มีเส้นทางการจราจรที่จัดระบบเป็นอย่างดี	12.00	52.00	32.00	0.00	4.00	0.00	1.32	น้อยที่สุด
25. มีเส้นทางการจราจรที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง ทัศนวิสัยการมองเห็นของผู้ขับขี่	16.00	52.00	24.00	4.00	4.00	0.00	1.28	น้อยที่สุด
26. มีป้ายจราจรและป้ายทางแยกที่มองเห็นง่ายและอยู่ในที่ที่เหมาะสม	32.00	40.00	20.00	0.00	8.00	0.00	1.12	น้อยที่สุด
27. มีการฝึกอบรมผู้ขับขี่ยานพาหนะอย่างต่อเนื่อง	44.00	52.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.6	ไม่มี
28. มีบริเวณจอดรถรับส่งผู้โดยสารที่ปลอดภัย มากพอ และอยู่ในบริเวณที่ขึ้นลงได้สะดวกสบาย	44.00	48.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.64	ไม่มี
29. มีที่จอดรถพิเศษสำหรับคนพิการและผู้มีความต้องการเป็นพิเศษโดยเฉพาะ และต้องไม่ถูกแย่งใช้โดยบุคคลปกติ	64.00	32.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.4	ไม่มี
ภาพรวม							0.7	ไม่มี

3. ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง

3.1 มีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสมและอยู่ในทำเลที่ปลอดภัยใกล้กับบริการสาธารณะและชุมชน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสมและอยู่ในทำเลที่ปลอดภัยใกล้กับบริการสาธารณะและชุมชน ในระดับน้อย

3.2 มีบริการให้การบำรุงรักษาตัวบ้านและอาคารที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสม รวมทั้งมีบริการเสริมอื่นๆ ที่ช่วยให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้อยู่อาศัย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีบริการให้การบำรุงรักษาตัวบ้านและอาคารที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสม รวมทั้งมีบริการเสริมอื่นๆ ที่ช่วยให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้อยู่อาศัย ในระดับน้อย

3.3 การก่อสร้างบ้านต้องมีความมั่นคงแข็งแรง อยู่สบายและ เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการก่อสร้างบ้านต้องมีความมั่นคงแข็งแรง อยู่สบายและ เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ในระดับน้อย

3.4 ภายในบ้าน กว้างพอ หรือเอื้อให้ผู้อยู่สามารถเคลื่อนไหวเข้าออกห้องต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีภายในบ้าน กว้างพอ หรือเอื้อให้ผู้อยู่สามารถเคลื่อนไหวเข้าออกห้องต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก ในระดับน้อยที่สุด

3.5 มีพื้นที่ใช้สอยในบ้านและระดับพื้นที่ทั้งภายในอาคารและทางเดินที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีพื้นที่ใช้สอยในบ้านและระดับพื้นที่ทั้งภายในอาคารและทางเดินที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว ในระดับน้อยที่สุด

3.6 มีบริการดัดแปลง ปรับปรุงบ้านที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุที่หลากหลายในราคาที่เหมาะสม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีบริการดัดแปลง ปรับปรุงบ้านที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุที่หลากหลายในราคาที่เหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

3.7 มีบ้านเช่าของรัฐและเอกชนที่สะอาด มีการบำรุงรักษาที่ดีและปลอดภัย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีบ้านเช่าของรัฐและเอกชนที่สะอาด มีการบำรุงรักษาที่ดีและปลอดภัย ในระดับน้อย

3.8 มีที่พักอาศัยที่พอเพียงในราคาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือพิการ พร้อมบริการที่เหมาะสมและอยู่ในพื้นที่ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีที่พักอาศัยที่พอเพียงในราคาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือพิการ พร้อมบริการที่เหมาะสมและอยู่ในพื้นที่ ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 5 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง

ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
30. มีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสมและอยู่ในทำเลที่ปลอดภัยใกล้กับบริการสาธารณะและชุมชน	4.00	36.00	32.00	20.00	8.00	0.00	1.92	น้อย
31. มีบริการให้การบำรุงรักษาตัวบ้านและอาคารที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสม รวมทั้งมีบริการเสริมอื่นๆ ที่ช่วยให้ความสะดวกสบายแก่ผู้อยู่อาศัย	0.00	40.00	52.00	8.00	0.00	0.00	1.68	น้อย
32. การก่อสร้างบ้านต้องมีความมั่นคงแข็งแรง อยู่สบายและ เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ	0.00	36.00	44.00	12.00	8.00	0.00	1.92	น้อย
33. ภายในบ้าน กว้างพอ หรือเอื้อให้ผู้อยู่สามารถเคลื่อนไหวเข้าออกห้องต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก	0.00	44.00	48.00	8.00	0.00	0.00	1.64	น้อยที่สุด
34. มีพื้นที่ใช้สอยในบ้านและระดับพื้นที่ภายในอาคารและทางเดินที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว	4.00	44.00	48.00	4.00	0.00	0.00	1.52	น้อยที่สุด
35. มีบริการดัดแปลง ปรับปรุงบ้านที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุที่หลากหลายในราคาที่เหมาะสม	28.00	36.00	28.00	8.00	0.00	0.00	1.16	น้อยที่สุด
36. มีบ้านเช่าของรัฐและเอกชนที่สะอาด มีการบำรุงรักษาที่ดีและปลอดภัย	4.00	20.00	32.00	28.00	16.00	0.00	2.32	น้อย
37. มีที่พักอาศัยที่พอเพียงในราคาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือพิการ พร้อมบริการที่เหมาะสมและอยู่ในพื้นที่	24.00	36.00	32.00	8.00	0.00	0.00	1.24	น้อยที่สุด
	ภาพรวม						1.67	น้อย

4. ปัจจัยด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)

4.1 มีสถานที่จัดงานหรือกิจกรรมที่อยู่ในทำเลที่ไปมาได้สะดวกเข้าถึงได้ง่าย มีแสงสว่างเพียงพอและเส้นทางรถบริการสาธารณะผ่าน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีสถานที่จัดงานหรือกิจกรรมที่อยู่ในทำเลที่ไปมาได้สะดวกเข้าถึงได้ง่าย มีแสงสว่างเพียงพอและเส้นทางรถบริการสาธารณะผ่าน ในระดับน้อยที่สุด

4.2 มีการจัดงานในเวลาที่เหมาะสมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้โดยสะดวก พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจัดงานในเวลาที่เหมาะสมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้โดยสะดวก ในระดับน้อยที่สุด

4.3 มีการจัดงานหรือกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ตามลำพังหรือมีผู้ช่วยมาด้วย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจัดงานหรือกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ตามลำพังหรือมีผู้ช่วยมาด้วย ในระดับน้อยที่สุด

4.4 กิจกรรมหรืองานที่ต้องมีค่าเข้าร่วมงานมีราคาที่เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่ายซ่อนเร้น พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีกิจกรรมหรืองานที่ต้องมีค่าเข้าร่วมงานมีราคาที่เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่ายซ่อนเร้น ในระดับน้อยที่สุด

4.5 มีข้อมูลมีครบถ้วนสมบูรณ์ของกิจกรรมแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบรวมทั้งมีรายละเอียดของบริการทางเลือกในการเดินทางสู่งาน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีข้อมูลมีครบถ้วนสมบูรณ์ของกิจกรรมแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบรวมทั้งมีรายละเอียดของบริการทางเลือกในการเดินทางสู่งาน ในระดับน้อยที่สุด

4.6 มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและจูงใจให้ผู้สูงอายุกลุ่มต่างๆได้มาร่วมงาน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและจูงใจให้ผู้สูงอายุกลุ่มต่างๆได้มาร่วมงาน ในระดับน้อยที่สุด

4.7 มีการจัดงานชุมชนที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ในทำเลและสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชน เช่น อาคารสันตนาการ โรงเรียนห้องสมุด ศูนย์ชุมชนและสวนสาธารณะ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจัดงานชุมชนที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ในทำเลและสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชน เช่น อาคารสันตนาการ โรงเรียนห้องสมุด ศูนย์ชุมชนและสวนสาธารณะ ในระดับน้อยที่สุด

4.8 มีกิจกรรมที่สามารถดึงกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการอยู่อย่างโดดเดี่ยวจากสังคมให้เข้ามาเข้าร่วมงานได้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีกิจกรรมที่สามารถดึงกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการอยู่อย่างโดดเดี่ยวจากสังคมให้เข้ามาเข้าร่วมงานได้ ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 6 ปัจจัยด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)

ปัจจัยด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ	
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
38. มีสถานที่จัดงานหรือกิจกรรมที่อยู่ในทำเลที่ไปมาได้สะดวกเข้าถึงได้ง่าย มีแสงสว่างเพียงพอและเส้นทางรถบริการสาธารณะผ่าน	28.00	24.00	8.00	16.00	24.00	0.00	1.84	น้อย	
39. มีการจัดงานในเวลาที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้โดยสะดวก	32.00	28.00	16.00	12.00	12.00	0.00	1.44	น้อยที่สุด	
40. มีการจัดงานหรือกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ตามลำพังหรือมีผู้ช่วยมาด้วย	28.00	32.00	20.00	8.00	12.00	0.00	1.44	น้อยที่สุด	
41. กิจกรรมหรืองานที่ต้องมีค่าเข้าร่วมงานมีราคาที่เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่ายซ่อนเร้น	36.00	24.00	16.00	20.00	4.00	0.00	1.32	น้อยที่สุด	
42. มีข้อมูลมีครบถ้วนสมบูรณ์ของกิจกรรมแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบรวมทั้งมีรายละเอียดของบริการทางเลือกในการเดินทางสู่งาน	28.00	32.00	20.00	12.00	8.00	0.00	1.4	น้อยที่สุด	
43. มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและจูงใจให้ผู้สูงอายุกลุ่มต่างๆได้มาร่วมงาน	32.00	24.00	16.00	16.00	4.00	8.00	1.6	น้อยที่สุด	
44. มีการจัดงานชุมชนที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ในทำเลและสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชน เช่น อาคาร สันทนาการ โรงเรียนห้องสมุด ศูนย์ชุมชนและสวนสาธารณะ	32.00	24.00	20.00	8.00	16.00	0.00	1.52	น้อยที่สุด	
45. มีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการอยู่อย่างโดดเดี่ยวจากสังคมให้เข้าร่วมงานได้	36.00	24.00	12.00	16.00	12.00	0.00	1.44	น้อยที่สุด	
							ภาพรวม	1.5	น้อยที่สุด

5. ปัจจัยด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม

5.1 มีการขอคำปรึกษาจากผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการการบริการได้ดียิ่งขึ้น พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการขอคำปรึกษาจากผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการการบริการได้ดียิ่งขึ้น ในระดับน้อยที่สุด

5.2 มีบริการและผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการและความชอบที่หลากหลาย ทั้งในเชิงสงเคราะห์และพาณิชย์ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีบริการและผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการและความชอบที่หลากหลาย ทั้งในเชิงสงเคราะห์และพาณิชย์ ในระดับน้อยที่สุด

5.3 มีผู้ให้บริการที่มีมารยาท สุภาพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีผู้ให้บริการที่มีมารยาท สุภาพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ ในระดับน้อยที่สุด

5.4 มีการเผยแพร่เรื่องราวของผู้สูงอายุในแง่บวกโดยไม่มีการแบ่งแยกจากบุคคลทั่วไปในสื่อสาธารณะ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการเผยแพร่เรื่องราวของผู้สูงอายุในแง่บวกโดยไม่มีการแบ่งแยกจากบุคคลทั่วไปในสื่อสาธารณะ

5.5 มีการออกแบบชุมชน การจัดกิจกรรมและงานต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและความชอบของทุกกลุ่มวัย เพื่อจูงใจให้ผู้อยู่อาศัยทุกคนได้มีส่วนร่วม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการออกแบบชุมชน การจัดกิจกรรมและงานต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและความชอบของทุกกลุ่มวัย เพื่อจูงใจให้ผู้อยู่อาศัยทุกคนได้มีส่วนร่วม

5.6 มีกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกในครอบครัว พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกในครอบครัวในระดับน้อยที่สุด

5.7 มีโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้สูงอายุและมีกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถมีส่วนร่วมได้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้สูงอายุและมีกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถมีส่วนร่วมได้

5.8 ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับ ยกย่อง ในฐานะผู้ให้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีผู้สูงอายุได้รับการยอมรับ ยกย่อง ในฐานะผู้ให้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ในระดับน้อยที่สุด

5.9 ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน สามารถใช้บริการสาธารณะ บริการเสริมและบริการของเอกชนได้อย่างสะดวกสบาย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน สามารถใช้บริการสาธารณะ บริการเสริมและบริการของเอกชนได้อย่างสะดวกสบาย

ตารางที่ 7 ปัจจัยด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม

ปัจจัยด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
46. มีการขอค่าปรึกษาจากผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการการบริการได้ดียิ่งขึ้น	44.00	36.00	12.00	4.00	4.00	0.00	0.88	น้อยที่สุด
47. มีบริการและผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการและความชอบที่หลากหลาย ทั้งในเชิงสงเคราะห์และพาณิชย์	44.00	36.00	12.00	8.00	0.00	0.00	0.84	น้อยที่สุด
48. มีผู้ให้บริการที่มีมารยาท สุภาพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ	32.00	36.00	12.00	16.00	4.00	0.00	1.24	น้อยที่สุด
49. มีการเผยแพร่เรื่องราวของผู้สูงอายุในแง่บวกโดยไม่มี การแบ่งแยกจากบุคคลทั่วไปในสื่อสาธารณะ	48.00	36.00	8.00	8.00	0.00	0.00	0.76	ไม่มี
50. มีการออกแบบชุมชน การจัดกิจกรรมและงานต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและความชอบของทุกกลุ่มวัย เพื่อจูงใจให้ผู้สูงอายุทุกคนได้มีส่วนร่วม	48.00	40.00	8.00	4.00	0.00	0.00	0.68	ไม่มี
51. มีกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกในครอบครัว	40.00	40.00	4.00	12.00	4.00	0.00	1	น้อยที่สุด
52. มีโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้สูงอายุและมีกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถมีส่วนร่วมได้	88.00	8.00	0.00	4.00	0.00	0.00	0.24	ไม่มี
53. ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับ ยกย่อง ในฐานะผู้ให้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน	52.00	36.00	4.00	8.00	100.00	0.00	1.64	น้อยที่สุด
54. ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน สามารถใช้บริการสาธารณะ บริการเสริมและบริการของเอกชนได้อย่างสะดวกสบาย	52.00	36.00	4.00	8.00	100.00	0.00	0.68	ไม่มี
ภาพรวม							0.88	น้อยที่สุด

6. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ

6.1 มีงานอาสาสมัครสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับความสามารถของผู้สูงอายุ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรม การให้เกียรติให้คำแนะนำและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีงานอาสาสมัครสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับความสามารถของผู้สูงอายุ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรม การให้เกียรติให้คำแนะนำและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม ในระดับน้อย

6.2 มีการสร้างเสริมคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้สูงอายุอยู่เสมอ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการสร้างเสริมคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้สูงอายุอยู่เสมอในระดับน้อยที่สุด

6.3 มีการจูงใจให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยค่าตอบแทนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจูงใจให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยค่าตอบแทนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

6.4 ไม่มีการใช้เฉพาะอายุมาเป็นข้อตัดสินในการจ้างงาน การคงสถานการณ์ทำงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือการเข้ารับการฝึกอบรม พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีไม่มีการใช้เฉพาะอายุมาเป็นข้อตัดสินในการจ้างงาน การคงสถานการณ์ทำงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือการเข้ารับการฝึกอบรม

6.5 สถานที่ทำงานเหมาะสมสำหรับคนพิการ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีสถานที่ทำงานเหมาะสมสำหรับคนพิการ

6.6 มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยตัวเอง พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีพบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยตัวเอง

6.7 มีการฝึกอบรมหลังเกษียณด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสูงอายุ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการฝึกอบรมหลังเกษียณด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสูงอายุ

6.8 มีการให้โอกาสผู้สูงอายุได้ทำงานในระดับการตัดสินใจขององค์กรทั้งรัฐ เอกชนและอื่นๆ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการให้โอกาสผู้สูงอายุได้ทำงานในระดับการตัดสินใจขององค์กรทั้งรัฐ เอกชนและอื่นๆ

ตารางที่ 8 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ	
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
55. มีงานอาสาสมัครสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับความสามารถของผู้สูงอายุ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรม การให้เกียรติให้คำแนะนำและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม	40.00	8.00	16.00	8.00	24.00	4.00	1.8	น้อย	
56. มีการสร้างเสริมคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้สูงอายุอยู่เสมอ	48.00	20.00	16.00	4.00	8.00	4.00	1.16	น้อยที่สุด	
57. มีการจูงใจให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยค่าตอบแทนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสม	44.00	24.00	24.00	0.00	8.00	0.00	1.04	น้อยที่สุด	
58. ไม่มีการใช้เฉพาะอายุมาเป็นข้อตัดสินในการจ้างงาน การคงสถานการณ์ทำงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือการเข้ารับการฝึกอบรม	44.00	32.00	24.00	0.00	0.00	0.00	0.8	ไม่มี	
59. มีสถานที่ทำงานเหมาะสมสำหรับคนพิการ	84.00	16.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.16	ไม่มี	
60. มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยตัวเอง	40.00	44.00	12.00	4.00	0.00	0.00	0.8	ไม่มี	
61. มีการฝึกอบรมหลังเกษียณด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสูงอายุ	60.00	36.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.44	ไม่มี	
62. มีการให้โอกาสผู้สูงอายุได้ทำงานในระดับการตัดสินใจขององค์กรทั้งรัฐ เอกชนและอื่นๆ	72.00	24.00	4.00	0.00	0.00	0.00	0.32	ไม่มี	
	ภาพรวม							0.81	ไม่มี

7. ปัจจัยด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร

7.1 มีระบบการสื่อสารพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพที่เข้าถึงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีระบบการสื่อสารพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพที่เข้าถึงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชน

7.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและกว้างขวางด้วยความแน่นอน มีเครือข่ายการประสานงานและมีศูนย์กลางการเผยแพร่ที่เข้าถึงได้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มี

7.3 มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและกว้างขวางด้วยความแน่นอน มีเครือข่ายการประสานงานและมีศูนย์กลางการเผยแพร่ที่เข้าถึงได้

7.4 มีการสนับสนุนให้มีการสื่อสารด้วยวาจาจากผู้สูงอายุ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการสนับสนุนให้มีการสื่อสารด้วยวาจาจากผู้สูงอายุมีการสนับสนุนให้มีการสื่อสารด้วยวาจาจากผู้สูงอายุ .ในระดับน้อยที่สุด

7.5 มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งจากสังคมด้วยวิธีการสื่อสารเฉพาะตัว โดยผู้ให้ข่าวสารข้อมูลที่เชื่อถือได้ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มี การให้ข้อมูลแก่ผู้ที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งจากสังคมด้วยวิธีการสื่อสารเฉพาะตัว โดยผู้ให้ข่าวสารข้อมูลที่เชื่อถือได้

7.6 มีการให้บริการเชิงสาธารณะและพาณิชย์ที่เป็นมิตรและเฉพาะตัวตามความต้องการที่ร้องขอ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการให้บริการเชิงสาธารณะและพาณิชย์ที่เป็นมิตรและเฉพาะตัวตามความต้องการที่ร้องขอ

7.7 มีการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท รวมทั้งแบบฟอร์มราชการคำบรรยายใต้ภาพในรายการโทรทัศน์และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นป้ายประกาศ ที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ โดยมีเนื้อหาหลักที่ชัดเจนด้วยการเน้นด้วยตัวอักษรหนาและมีขนาดใหญ่ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท รวมทั้งแบบฟอร์มราชการคำบรรยายใต้ภาพในรายการโทรทัศน์และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นป้ายประกาศ ที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ โดยมีเนื้อหาหลักที่ชัดเจนด้วยการเน้นด้วยตัวอักษรหนาและมีขนาดใหญ่

7.8 มีการให้บริการทางโทรศัพท์ที่ให้คำแนะนำอย่างซ้ำๆ และชัดเจนและสามารถให้ผู้ใช้บริการทวนถามได้ตลอดเวลาหากไม่เข้าใจ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีการให้บริการทางโทรศัพท์ที่ให้คำแนะนำอย่างซ้ำๆ และชัดเจนและสามารถให้ผู้ใช้บริการทวนถามได้ตลอดเวลาหากไม่เข้าใจ

7.9 มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุโทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตัวอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุโทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตัวอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุโทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตัวอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่

7.10 มีบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสาธารณะให้ใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียน้อยที่สุดในที่สาธารณะเช่นสถานที่ราชการ ศูนย์ชุมชนหรือห้องสมุดประชาชน พบว่าในภาพรวม

เฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตั๋วอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่

ตารางที่ 9 ปัจจัยด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร

ปัจจัยด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
63. มีระบบการสื่อสารพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพที่เข้าถึงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชน	48.00	40.00	12.00	0.00	0.00	0.00	0.64	ไม่มี
64. มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและกว้างขวางด้วยความแน่นอน มีเครือข่ายการประสานงานและมีศูนย์กลางการเผยแพร่ที่เข้าถึงได้	52.00	36.00	12.00	0.00	0.00	0.00	0.6	ไม่มี
65. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงอายุ	56.00	32.00	12.00	0.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
66. มีการสนับสนุนให้มีการสื่อสารด้วยวาจาจากผู้สูงอายุ	32.00	44.00	24.00	0.00	0.00	0.00	0.92	น้อยที่สุด
67. มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งจากสังคมด้วยวิธีการสื่อสารเฉพาะตัว โดยผู้ให้ข่าวสารข้อมูลที่เชื่อถือได้	48.00	28.00	24.00	0.00	0.00	0.00	0.76	ไม่มี
68. มีการให้บริการเชิงสาธารณะและพาณิชย์ที่เป็นมิตรและเฉพาะตัวตามความต้องการที่ร้องขอ	44.00	32.00	24.00	0.00	0.00	0.00	0.8	ไม่มี
69. มีการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท รวมทั้งแบบฟอร์มราชการคำบรรยายได้ภาพในรายการโทรทัศน์และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นป้ายประกาศ ที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ โดยมีเนื้อหาหลักที่ชัดเจนด้วยการเน้นด้วยตัวอักษรหนาและมีขนาดใหญ่	52.00	24.00	24.00	0.00	0.00	0.00	0.72	ไม่มี
70. มีการให้บริการทางโทรศัพท์ที่ให้คำแนะนำอย่างซ้ำๆ และชัดเจนและสามารถให้ผู้ใช้บริการทวงถามได้ตลอดเวลาหากไม่เข้าใจ	52.00	40.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.56	ไม่มี
71. มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุโทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตั๋วอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่	24.00	32.00	16.00	8.00	8.00	12.00	1.8	น้อย
72. มีบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสาธารณะให้ใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียน้อยที่สุดในที่สาธารณะเช่นสถานที่ราชการ ศูนย์ชุมชนหรือห้องสมุดประชาชน	60.00	24.00	12.00	4.00	0.00	0.00	0.6	ไม่มี
	ภาพรวม						0.79	ไม่มี

8. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ

8.1 . มีระดับการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่หลากหลายพอเพียงรวมทั้งมีบริการสนับสนุนจากชุมชนที่ช่วยรณรงค์ ส่งเสริมและป้องกัน รักษาสุขภาพ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีระดับการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่หลากหลายพอเพียงรวมทั้งมีบริการสนับสนุนจากชุมชนที่ช่วยรณรงค์ ส่งเสริมและป้องกัน รักษาสุขภาพ .ในระดับน้อยที่สุด

8.2 มีระบบการดูแลสุขภาพที่บ้านที่ประกอบด้วย ระบบสาธารณสุขการดูแลสุขภาพรายบุคคลและการช่วยดูแลงานบ้าน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีระบบการดูแลสุขภาพที่บ้านที่ประกอบด้วย ระบบสาธารณสุขการดูแลสุขภาพรายบุคคลและการช่วยดูแลงานบ้าน .ในระดับน้อยที่สุด

8.3 มีระบบบริการด้านสุขภาพและบริการทางสังคมที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เข้าถึงได้สะดวกด้วยระบบขนส่งทุกประเภท พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีระบบบริการด้านสุขภาพและบริการทางสังคมที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เข้าถึงได้สะดวกด้วยระบบขนส่งทุกประเภท ในระดับน้อยที่สุด

8.4 มีมีระบบบริการด้านสุขภาพของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อยู่ในทำเลที่ใกล้กับบริการด้านอื่นๆ และส่วนต่างๆของชุมชน พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีระบบบริการด้านสุขภาพของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อยู่ในทำเลที่ใกล้กับบริการด้านอื่นๆ และส่วนต่างๆของชุมชน ในระดับน้อยที่สุด

8.5 มีสถานที่ให้บริการด้านสุขภาพและบริการชุมชน มีการก่อสร้างที่ปลอดภัยและเข้าถึงได้สะดวก พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีสถานที่ให้บริการด้านสุขภาพและบริการชุมชน มีการก่อสร้างที่ปลอดภัยและเข้าถึงได้สะดวก ในระดับน้อยที่สุด

8.6 มีการให้ข้อมูลแก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการชุมชนที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการให้ข้อมูลแก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการชุมชนที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย ในระดับน้อยที่สุด

8.7 . มีการให้บริการที่ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการให้บริการที่ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ในระดับน้อยที่สุด

8.8 มีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการอบรมมาอย่างดีในการให้บริการที่ให้เกียรติและพร้อมช่วยเหลือผู้สูงอายุ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการอบรมมาอย่างดีในการให้บริการที่ให้เกียรติและพร้อมช่วยเหลือผู้สูงอายุ ในระดับน้อยที่สุด

8.9 . มีระบบดูแลสุขภาพอนามัยและบริการเสริมจากชุมชนที่มีราคาค่าบริการน้อยที่สุด พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีระบบดูแลสุขภาพอนามัยและบริการเสริมจากชุมชนที่มีราคาค่าบริการน้อยที่สุด ในระดับน้อยที่สุด

8.10 . มีการสนับสนุนและจูงใจให้มีบริการเสริมในชุมชนโดยผู้อยู่อาศัยทุกกลุ่มอายุเป็นผู้ดำเนินการ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการสนับสนุนและจูงใจให้มีบริการเสริมในชุมชนโดยผู้อยู่อาศัยทุกกลุ่มอายุเป็นผู้ดำเนินการ ในระดับน้อยที่สุด

8.11 . มีที่ประกอบพิธีศพที่เพียงพอและใช้ได้สะดวก พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีที่ประกอบพิธีศพที่เพียงพอและใช้ได้สะดวก ในระดับน้อยที่สุด

8.12 มีการจัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับชุมชนโดยคำนึงถึงสรีรภาพและความสามารถของผู้สูงอายุ พบว่าในภาพรวมเฉลี่ยของพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขมีการจัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับชุมชนโดยคำนึงถึงสรีรภาพและความสามารถของผู้สูงอายุ ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 10 ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ

ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ	ร้อยละระดับสิ่งที่เกิดขึ้น						ค่าเฉลี่ย	สถานะ	
	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
73. มีระดับการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่หลากหลายพอเพียงรวมทั้งมีบริการสนับสนุนจากชุมชนที่ช่วยรณรงค์ ส่งเสริมและป้องกัน รักษาสุขภาพ	32.00	28.00	24.00	12.00	4.00	0.00	1.28	น้อยที่สุด	
74. มีระบบการดูแลสุขภาพที่บ้านที่ประกอบด้วย ระบบสาธารณสุขการดูแลสุขภาพรายบุคคลและการช่วยดูแลงานบ้าน	28.00	32.00	12.00	20.00	8.00	0.00	1.48	น้อยที่สุด	
75. มีระบบบริการด้านสุขภาพและบริการทางสังคมที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เข้าถึงได้สะดวกด้วยระบบขนส่งทุกประเภท	36.00	20.00	32.00	8.00	4.00	0.00	1.24	น้อยที่สุด	
76. มีระบบบริการด้านสุขภาพของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่อยู่ในทำเลที่ใกล้กับบริการด้านอื่นๆ และส่วนต่างๆของชุมชน	32.00	12.00	44.00	8.00	4.00	0.00	1.4	น้อยที่สุด	
77. มีสถานที่ให้บริการด้านสุขภาพและบริการชุมชน มีการก่อสร้างที่ปลอดภัยและเข้าถึงได้สะดวก	32.00	20.00	32.00	8.00	8.00	0.00	1.4	น้อยที่สุด	
78. มีการให้ข้อมูลแก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการชุมชนที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย	32.00	20.00	36.00	8.00	4.00	0.00	1.32	น้อยที่สุด	
79. มีการให้บริการที่ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก	32.00	16.00	32.00	16.00	4.00	0.00	1.44	น้อยที่สุด	
80. มีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการอบรมอย่างดีในการให้บริการที่เกี่ยรติและพร้อมช่วยเหลือผู้สูงอายุ	28.00	36.00	20.00	8.00	8.00	0.00	1.32	น้อยที่สุด	
81. มีระบบดูแลสุขภาพอนามัยและบริการเสริมจากชุมชนที่มีราคาค่าบริการน้อยที่สุด	36.00	28.00	24.00	8.00	4.00	0.00	1.16	น้อยที่สุด	
82. มีการสนับสนุนและจูงใจให้มีบริการเสริมในชุมชนโดยผู้อยู่อาศัยทุกกลุ่มอายุเป็นผู้ดำเนินการ	32.00	32.00	24.00	4.00	8.00	0.00	1.24	น้อยที่สุด	
83. มีที่ประกอบพิธีศพที่เพียงพอและใช้ได้สะดวก	52.00	12.00	20.00	8.00	4.00	4.00	1.12	น้อยที่สุด	
84. มีการจัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุโดยคำนึงถึงสรีรสภาพและความสามารถของผู้สูงอายุ	48.00	28.00	20.00	0.00	4.00	0.00	0.84	น้อยที่สุด	
							ภาพรวม	1.27	น้อยที่สุด

แนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข

1. ข้อเสนอแนะที่มีต่อพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร

พื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคารสาธารณะ มีผลต่อการใช้ชีวิตในเขตเมืองที่เป็นอิสระและปกติสุขของผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยในชุมชนต่างๆในเขตเมือง เทศบาลเมืองแสนสุขควรเตรียมจัดหาพื้นที่สาธารณะในทุกชุมชนทั้ง 25 ชุมชน บนพื้นฐานภูมิโนเวศน์ที่จะปรับภูมิทัศน์เมืองและภูมิทัศน์ประดิษฐ์ที่มีผลต่อผู้สูงอายุในประเด็นที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต การเข้าถึงได้และความปลอดภัย

ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขควรวางแผนดำเนินการจัดหาพื้นที่สาธารณะในแต่ละชุมชนโดยที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ ต้องมีการจัดการพื้นที่สาธารณะให้มีสภาพแวดล้อมที่น่าสบายและสะอาด ตามหลักมาตรฐานความปลอดภัย และตามมาตรฐาน Universal Design ได้แก่พื้นที่สีเขียว ทางเดินทาง บาทวิถี ถนน สัญญาณการจราจร ทางข้าม ความปลอดภัย ทางลาดเข้าบริเวณและอาคาร ห้องน้ำ ห้องสุขา และอาคารที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุที่ต้องมาใช้บริการอาคารได้สะดวกสบาย ควรต้องมีสิ่งจำเป็นในการออกแบบอาคาร ได้แก่ ลิฟต์ บันไดเลื่อน ทางลาด ทางเดินในอาคารและรอบอาคารที่กว้าง บันไดที่ไม่สูงชันและมีราวจับ พื้นที่ไม่ลื่น ที่นั่งพักผ่อนเก้าอี้หรือม้านั่งที่นั่งสบาย ป้ายบอกทางที่เพียงพอชัดเจน และห้องน้ำ

เทศบาลเมืองแสนสุขควรดำเนินการอำนวยความสะดวกและแจ้งให้ผู้สูงอายุได้ทราบพื้นที่สาธารณะกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเทศบาลเมืองแสนสุขมีการบริการรถรับส่งผู้สูงอายุที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ครั้ง จะช่วยให้ผู้สูงอายุในการตัดสินใจออกมาสู่สังคมภายนอกบ้านมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งสาธารณะจำเป็นต้องทำให้ผู้สูงอายุใช้ได้ง่ายและราคาไม่แพง รวมทั้งต้องครอบคลุมทุกพื้นที่ในเมือง ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้สูงอายุที่สามารถเข้าถึงชุมชนและระบบบริการสาธารณะสุขได้สะดวก ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขควรมีการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะเพื่อที่รองรับสร้างสรรคเมืองให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ จัดระบบการจราจร การเดินทาง และการขนส่งในชุมชนเมืองโดยคำนึงในประเด็นสำคัญดังนี้

2.1 การจัดให้มีบริการขนส่งสาธารณะในหลากหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่นรถโดยสารสาธารณะของรัฐ และเอกชน ระบบรถราง รถสามล้อ รถโดยสารเล็ก รถบริการในชุมชน รถบริการผู้พิการ

2.2 การกำหนดอัตราค่าโดยสาร ผู้สูงอายุควรได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลเมืองแสนสุข หรือการสนับสนุนในบางส่วนที่จะสามารถให้ผู้สูงอายุออกมาใช้บริการและสามารถช่วยเหลือตัวเองได้สะดวกมากขึ้น หรืออาจกำหนดให้การยกเว้นค่าโดยสารในกรณีที่มีการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุที่ผู้สูงอายุได้สมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 ระบบการขนส่งสาธารณะต้องมีความเที่ยงตรง และความสม่ำเสมอในการให้บริการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีความเชื่อมั่น เชื่อถือในการบริการ ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้สูงอายุที่จะออกมาจากบ้านเพื่อช่วยเหลือตนเองในการประกอบกิจกรรมต่างๆ

2.4 ควรมีการจัดระบบจุดหมายปลายทางของการให้บริการรถสาธารณะที่ครอบคลุมพื้นที่ที่ตอบสนองความต้องการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข ที่เพียงพอและสะดวกในการเชื่อมโยงต่อพื้นที่อื่นๆได้

2.5 ระบบอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ได้แก่ สถานี ป้ายรถสาธารณะ จุดจอด ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย การติดต่อสอบถามการให้บริการที่หลากหลายรูปแบบ

2.6 ระบบการเชื่อมโยงเส้นทางที่มีความความไหลวนที่ดีของระบบการขนส่งสาธารณะให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ โดยเฉพาะสายหลัก สำหรับสายรองนั้นควรต้องจัดระบบการเดิน การใช้และจักรยานสองล้อ หรือสามล้อ ทั้งนี้ต้องให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ถนน

2.7 ในอนาคตเทศบาลเมืองแสนสุขควรสนับสนุนนำระบบรถรางมาใช้เพื่อรองรับผู้สูงอายุ เนื่องจากความแออัดของคนจะเพิ่มมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะที่มีต่อด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง

สำหรับที่อยู่อาศัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของคน จำเป็นที่ต้องคำนึงด้านโครงสร้าง การออกแบบ ทำเลที่ตั้ง และทางเลือกที่อยู่อาศัยต่างๆมีความสัมพันธ์กับชุมชนและการบริการสังคม มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึง

3.1 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องจัดหาที่อยู่อาศัยที่ให้ผู้สูงอายุสามารถจ่ายค่าบ้านได้ โดยที่ต้องมีการลดภาษีที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

3.2 เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องวางแผนพัฒนาการบริการพื้นฐานที่มีความจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ ในราคาที่ไม่สูงโดยเฉพาะค่าสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ปรับปรุงระบบการให้บริการน้ำประปา ระบบสาธารณสุข และระบบไฟฟ้า เทศบาลเมืองแสนสุขควรอุดหนุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

3.3 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีข้อกำหนดในการให้ใบอนุญาตในการก่อสร้างต้องให้ก่อสร้างด้วยวัสดุที่เหมาะสมและมีโครงสร้างที่แข็งแรงมั่นคง พื้นที่ใช้สอยภายในที่จะให้ผู้สูงอายุเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ มีอุปกรณ์ที่ช่วยภายในบ้านเหมาะสมแก่การอยู่อาศัย พื้นผิวราบเรียบ ทางเดินที่กว้างพอสำหรับรถเข็นคนพิการ มีการออกแบบห้องน้ำ ห้องสุขาและครัวที่ดี

3.4 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการสนับสนุนการปรับปรุงที่อยู่อาศัยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ในงบประมาณที่น้อย ปรับปรุงอุปกรณ์ต่างๆที่ช่วยเสริมความสะดวกสบายภายในบ้านที่พร้อมใช้

3.5 เทศบาลเมืองแสนสุขสนับสนุนให้มีการบริการให้การบำรุงรักษาที่มีราคาที่เหมาะสมที่ผู้สูงอายุที่จะจ่ายได้ ผู้ให้บริการในการบำรุงรักษาที่น่าเชื่อถือ ต้องดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลาในที่อยู่อาศัยของรัฐ ที่อยู่อาศัยแบบเช่า และพื้นที่ส่วนกลาง

3.6 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยให้การอยู่อาศัยในที่เดิมมีประสิทธิภาพ เข้าถึงข้อมูลและการรับรู้การให้บริการ

3.7 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีทางเลือกในการอยู่อาศัยที่หลากหลายและมีราคาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ความหลากหลายของการให้บริการที่เหมาะสม สิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุรวมอยู่ในชุมชน

3.8 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการดำเนินการให้สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยที่ต้องไม่แออัดหนาแน่น สุขสบาย ไม่เสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ มีความรู้สึกปลอดภัย และมีระบบสนับสนุนทางการเงินเพื่อให้ที่อยู่อาศัยปลอดภัย

4. ข้อเสนอแนะที่มีต่อด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)

เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องมีการจัดเวทีหรือสถานที่รองรับผู้สูงอายุให้เข้ามารวมกลุ่มเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ควรจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ โดยคำนึงสิ่งเหล่านี้

4.1 การเข้าถึงกิจกรรมและงานต่างๆ จำเป็นต้องเป็นสถานที่ที่สะดวกสบายต่อการมาใช้ของผู้สูงอายุในชุมชน ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการเดินทางที่เหมาะสม ผู้สูงอายุสามารถมีเพื่อนมาร่วมได้หรือผู้ดูแล

ด้วยได้ ต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมงานที่จัดควรเปิดกว้างสำหรับทุกคน เข้าร่วมได้

4.2 สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุต้องมีความเหมาะสม หรือมีการขอการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนจะทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุที่สามารถรับได้กับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

4.3 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับผู้สูงอายุที่มีความสนใจแตกต่างกัน เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งสุขภาพกาย จิต ด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

4.4 เทศบาลเมืองแสนสุขสามารถจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในส่วนต่างๆของชุมชนได้ เช่น สวนสาธารณะของชุมชน โรงเรียน ห้องสมุด ศูนย์ชุมชน วัด รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต้องเอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือผู้ที่มีความต้องการการดูแลพิเศษ

4.5 การรณรงค์และการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมีการสื่อสารและการให้ข้อมูลแก่ผู้สูงอายุอย่างชัดเจน และทั่วถึงในทุกช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับลักษณะกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม และการเดินทาง

4.6 เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดกิจกรรมในทุกกระบวนการที่จะส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรม มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ และเปิดช่องการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

4.7 การดำเนินกิจกรรมต้องสร้างความผสมผสานในชุมชน โดยให้ความสะดวกให้ทุกคน ทุกกลุ่มมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างหลากหลาย และเป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้เป็นสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของชุมชน สร้างความคุ้นเคย และเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนพูดคุยระหว่างคนในชุมชน

5. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับของสังคม การให้ความเคารพนับถือ มีความสำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงความคิดของคนในพื้นที่ ไม่ว่าจะด้านวัฒนธรรม เพศ สุขภาพอนามัย และเศรษฐกิจ ดังนั้นการที่ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในสังคม ประชาคม และเศรษฐกิจ นำประสบการณ์มาใช้ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน

5.1 เทศบาลเมืองแสนสุข หน่วยงานราชการ และภาคเอกชน จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมการให้บริการที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ เน้นต้องมีการอบรมให้ความรู้ และความเข้าใจแก่ผู้ให้บริการที่ถูกต้องเพื่อตอบสนองที่ดีขึ้นแก่ผู้สูงวัย

5.2 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่ต้องยอมรับนับถือ หรือให้เกียรติผู้สูงอายุ รวมทั้งยอมรับในการคบหาสมาคมของคนต่างวัย

5.3 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรมีการริเริ่มโครงการเชิงอาสาสมัครที่นำผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ เช่น การสอนดนตรี การฝีมือศิลปะชั้นสูง ฯลฯ จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นและตอบสนองผู้สูงอายุในขณะที่สังคมจะได้ประโยชน์จากภูมิปัญญาและคุณค่าจากการเชื่อมโยงจะส่งผลต่อผู้สูงอายุเท่ากับได้รับการสนองความต้องการสูงสุด

5.4 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าของวัฒนธรรมและผู้สูงอายุควรมีบรรจุไว้ในหลักสูตรชั้นประถม เพื่อเด็กจะได้ซึมซับและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ

การศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความยากลำบากที่มีสาเหตุมาจากวัยที่มากขึ้น และความเจ็บป่วยต่างๆ หรือมีการศึกษาผ่านสื่อโฆษณาต่างๆที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ

5.5 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนให้ชุมชนทั้ง 25 ชุมชน มีการรวมตัวกันอย่างแน่นแฟ้นเป็นการรู้จักกันดีและเป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลในชุมชน

5.6 เทศบาลเมืองแสนสุข สนับสนุนให้ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุได้จัดกิจกรรมสร้างความรัก ความผูกพัน ความเชื่อมั่น และศรัทธาที่มีต่อกัน ให้คำปรึกษาในทุกด้าน

5.7 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรระดมทุนจัดตั้งกองทุนในการสนับสนุนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสได้รับการบริการจากรัฐ เอกชน หรือบริการพิเศษ รวมทั้งได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น

6. ข้อเสนอแนะที่มีต่อด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ

ผู้สูงอายุยังมีคุณค่าต่อการทำงานในรูปแบบต่างๆทั้งเป็นอาสาสมัคร หรือหารายได้หลังวัยเกษียณ สำหรับเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุควรมีทางเลือกให้ผู้สูงอายุในการทำประโยชน์แก่ชุมชน หากชุมชนได้มีความพยายามในการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมตามความเหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของผู้สูงอายุ ทั้งนี้ปราศจากอุปสรรคด้านร่างกาย สังคม และสภาพแวดล้อมต่างๆ

6.1 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนงานอาสาสมัครผู้สูงอายุ ที่มีทางเลือกที่หลากหลายให้ผู้สูงอายุอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมได้ จัดระบบโครงสร้างหน่วยงานที่ครบวงจร เช่น ด้านข้อมูล ผู้สูงอายุที่มีความชำนาญหรือความสนใจ ด้านการจัดระบบแรงงานสำหรับงานอาสา และจัดระบบสนับสนุนในเรื่องอำนวยความสะดวกในการร่วมงานอาสาสมัคร

6.2 เทศบาลเมืองแสนสุข ร่วมกับภาคเอกชนในพื้นที่เปิดโอกาสการจ้างงานแก่ผู้สูงอายุ ที่มีความยืดหยุ่นและทางเลือกที่หลากหลาย โดยมีองค์การจ้างงานผู้สูงอายุเฉพาะที่จะเป็นผู้ประสานในการจัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ค่าตอบแทนให้แก่ผู้สูงอายุต้องมีความยุติธรรม

6.3 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรจะมีการจัดการฝึกอบรมหลังเกษียณให้แก่ผู้สูงอายุ มีการจัดการฝึกอบรมต่อเนื่องสำหรับผู้สูงอายุ เช่น เรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ องค์การอาสาสมัครมีการจัดการฝึกอบรมให้แก่อาสาสมัครของตนเอง

6.4 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรดำเนินการจัดระบบการเข้าถึงการทำงาน เช่น มีการรณรงค์และ การรับรู้โอกาสในการจ้างงานและงานอาสาสมัคร จัดระบบการเดินทางไปยังสถานที่ทำงาน และควรจัดสถานที่ทำงานที่มีสภาพแวดล้อมรองรับผู้พิการได้ด้วย

6.5 เทศบาลเมืองแสนสุข สร้างความตระหนักในการให้คุณค่าแก่ผู้สูงอายุในการเคารพนับถือ และการยกย่องในผลงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความใส่ใจต่อความต้องการของผู้สูงอายุ และมีการเผยแพร่ผลงานของผู้สูงอายุในวงกว้าง

6.6 เทศบาลเมืองแสนสุข มีการสนับสนุนให้เกิดโอกาสในการลงทุนของผู้สูงอายุเพื่อการจ้างงานด้วยตนเอง ในรูปแบบต่างๆ

7. ข้อเสนอแนะที่มีต่อด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารมีความสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างคนกับคน และความต้องการข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมกับเวลาและความเชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้สูงอายุนำมาใช้ในการจัดการกับชีวิตของตนเองตามความต้องการที่มีความหลากหลายทางวิธีการสื่อสารและปริมาณของข้อมูล

7.1 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรมีระบบการให้ข้อมูลข่าวสารในระดับพื้นฐาน เป็นข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ และสม่ำเสมอได้รับการเผยแพร่จากภาครัฐและเอกชน ช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลายที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุอย่างครอบคลุม และมีศูนย์ข่าวสารแบบเบ็ดเสร็จในการให้บริการ

7.2 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรมีการสื่อสารกับผู้สูงอายุด้วยวาจาในรูปแบบการพบปะสังสรรค์ ศูนย์ชุมชน และกลุ่มต่างๆในพื้นที่ การสื่อสารกับกลุ่มเสี่ยงด้วยบุคลากรที่เชี่ยวชาญ จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และผู้ให้บริการต้องให้ความเป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในการให้ข้อมูลข่าวสารและตอบข้อซักถามด้วยวาจา

7.3 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรจัดทำเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ ในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่ทางการ ที่มีเนื้อหา ตัวอักษร รูปแบบ และภาษาที่ใช้ ต้องเหมาะสมกับผู้สูงอายุด้วย

7.4 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรสนับสนุนส่งเสริมผู้สูงอายุในการเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อัตโนมัติต่างๆ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต โดยจัดพื้นที่สาธารณะให้ทุกคนเข้าถึงได้ และมีการจัดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยแนะนำ และพร้อมให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา

8. ข้อเสนอแนะที่มีต่อการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ

การบริการด้านสุขภาพและบริการการสนับสนุนต่างๆ เป็นเรื่องสำคัญในการที่จะรักษาสุขภาพให้แข็งแรงและไม่ต้องอาศัยพึ่งพิงผู้อื่น ทั้งผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และผู้จัดการบริการให้มีความสนใจอย่างต่อเนื่องต่อการมีบริการด้านสาธารณสุขที่เพียงพอ มีคุณภาพดีเหมาะสมและเข้าถึงได้

8.1 เทศบาลเมืองแสนสุข ควรดำเนินการวางแผนการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพให้ครอบคลุมทั้ง 25 ชุมชน มีทำเลที่เหมาะสมเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกในการเดินทาง สำหรับการบริการให้การดูแลผู้สูงอายุที่ไม่อาจอยู่บ้านได้ จัดสถานดูแลที่อยู่ในชุมชนและย่านที่อยู่อาศัย จะทำให้เกิดความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีได้ สถานที่ให้บริการผู้สูงอายุได้มาตรฐาน ทั้งนี้เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างให้ทั่วถึง

8.2 เทศบาลเมืองแสนสุขต้องดำเนินการให้บริการที่มีคุณภาพ มีความพอเพียงและครอบคลุมระบบสุขภาพในชุมชนทั้งนี้การให้ความใส่ใจ การดูแลรักษาและฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของตนเอง มีบริการทางสังคมและสุขภาพตามความต้องการและเกี่ยวเนื่องกับผู้สูงอายุ และผู้ให้บริการต้องมีทักษะที่เหมาะสมและได้รับการอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3 เทศบาลเมืองแสนสุข จัดระบบอาสาสมัครทุกวัยได้รับแรงกระตุ้นและสนับสนุนให้สามารถดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุได้อย่างมากที่จะเกิดขึ้นในชุมชน

8.4 เทศบาลเมืองแสนสุข จัดเตรียมการวางแผนรองรับกรณีฉุกเฉิน ต้องคำนึงความสามารถและข้อจำกัดของผู้สูงอายุเพื่อความช่วยเหลือที่เหมาะสม

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผล

ในส่วนการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งประเด็นหลัก 3 ประเด็น ประเด็นแรกศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ ประเด็นที่สองค้นหาและจำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาองรับสังคมผู้สูงอายุ ประเด็นที่สามเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข

สรุปผลการศึกษา

ในส่วนการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งประเด็นหลัก 3 ประเด็น ประเด็นแรกศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนารองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ ประเด็นที่สองค้นหาและจำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาองรับสังคมผู้สูงอายุ ประเด็นที่สามเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุข สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. จากการศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พบว่าเกณฑ์การพิจารณาเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อยู่ในระดับไม่มี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ และด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) ด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม และด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง

2. หากพิจารณาจำแนกประเด็นศักยภาพเชิงพื้นที่ในแต่ละประเด็นย่อยจำเป็นต้องมีการวางแผนเตรียมการในการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่เมืองแสนสุขเพื่อการรองรับผู้สูงอายุอย่างเร่งด่วนและในทุกประเด็น ดังนี้

- 2.1 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารและพื้นที่สาธารณะ
- 2.2 การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ
- 2.3 การจัดบริการดูแลที่พักอาศัยให้ทั่วถึง
- 2.4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุออกมาสู่สังคม ทำประโยชน์ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ
- 2.5 การสร้างความตระหนักในการยอมรับนับถือหรือให้เกียรติผู้สูงอายุ เห็นความสำคัญการเชื่อมโยงผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม หรือเปิดพื้นที่ทางสังคมที่ให้ทุกช่วงได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในทุกมิติ
- 2.6 การจัดระบบการจ้างงาน และงานอาสาสมัคร โดยการยอมรับ และการตระหนักในสิทธิของผู้สูงอายุ
- 2.7 สร้างความหลากหลาย เปิดช่องทางการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์อย่างครบถ้วนและเข้าถึงผู้สูงอายุ ทั้งนี้ต้องเพิ่มศักยภาพให้ผู้สูงอายุสามารถเรียนรู้ก้าวทันเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ได้อย่างดี
- 2.8 การจัดระบบบริการด้านสุขภาพที่ครบวงจร ที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและมีคุณภาพ รวมทั้งสร้างระบบอาสาสมัครในพื้นที่อย่างครบถ้วน

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุขพบว่าบริบทของเทศบาลเมืองแสนสุขเป็นพื้นที่เมืองการท่องเที่ยว เมืองการศึกษา และเมืองที่พักอาศัย ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขควรเน้นการจัดการพื้นที่ที่โครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับผู้สูงอายุ ด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร และด้านการคมนาคมขนส่ง เป็นลำดับแรกก่อน หากการขยายตัวของเมืองในอนาคตที่เพิ่มขึ้นอาจจะมีอุปสรรคในการดำเนินการที่จะเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ สำหรับประเด็นด้านอื่นๆสามารถดำเนินการควบคู่ไปด้วยกันได้เลย

อภิปรายผลการศึกษา

1. จากการที่เทศบาลเมืองแสนสุขได้มีบทบาทหน้าที่ของเมืองที่หลากหลาย ได้แก่ เมืองท่องเที่ยว เมืองการศึกษา และเมืองที่อยู่อาศัย ที่มีการขยายเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริหารจัดการเมืองมีข้อจำกัดเชิงพื้นที่อย่างมาก ที่มุ่งเน้นตอบสนองทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่หากในอนาคตที่มีผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองแสนสุขเพิ่มขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่เทศบาลเมืองแสนสุขต้องมีการวางแผนการพัฒนาเมืองที่ต้องพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นที่ที่ต้องรองรับผู้สูงอายุ ต้องมีการทบทวนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองโดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะนำมาใช้ประโยชน์ทางสังคมเพิ่มขึ้นมากกว่าการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ทั้งนี้ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในอนาคต จากการประเมินศักยภาพเชิงพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ตามเกณฑ์การพิจารณาเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขเรียงลำดับประเด็นที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนี้

1.1 ด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร มีผลต่อผู้สูงอายุที่จะสามารถออกมา มีปฏิสัมพันธ์กับสังคม การกระตุ้นให้ผู้สูงอายุได้ออกมาทำกิจกรรมต่างๆนอกบ้าน จะทำให้ผู้สูงอายุมีความกระฉับกระเฉง ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขควรมีการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ทางเดินเท้า ทางข้ามถนน และสวนสาธารณะ ที่มีความสะดวกสบาย เข้าถึงได้ทุกที่ และมีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้เหมือนกับผู้คนกลุ่มต่างๆได้

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ เป็นสิทธิของความเป็นพลเมืองของผู้สูงอายุที่จะมีการใช้ชีวิตได้อย่างพลเมืองทั่วไป ทั้งได้รับโอกาสและการปฏิบัติเช่นเดียวกับพลเมืองอื่นๆ การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมต้องมีความตระหนักและการยอมรับเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่จัดเตรียมสถานที่รองรับการพัฒนาทักษะเสริมสร้างโอกาสการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุขได้รับผู้สูงอายุเข้าทำงาน และสร้างภาพลักษณ์การยอมรับความสามารถที่ไม่ถูกแบ่งแยกแต่ตระหนักในคุณค่า และความสามารถของผู้สูงอายุเป็นหลักสำคัญ

1.3 ด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร จะเป็นช่องทางการรับข่าวสารที่หลากหลายตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หากพิจารณาผู้สูงอายุจะมีกลุ่มที่ไม่ใช้เทคโนโลยี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จะรับรู้ในรูปแบบ เช่น การฝากข้อความ การเผยแพร่ทางหอกระจายข่าว หรือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้สูงอายุที่ใช้เทคโนโลยี สามารถการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ต่างๆ การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพมากกว่า ดังนั้นเทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องให้ผู้สูงอายุสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆในหลายรูปแบบได้ ทั้งนี้จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการของรัฐ การมีส่วนร่วมทางสังคม และสามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการคมนาคมขนส่ง ยังเป็นข้อจำกัดของผู้สูงอายุที่จะสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก และปลอดภัยที่จะนำผู้สูงอายุออกจากบ้านสู่สังคมภายนอก สภาพการใช้รถ การใช้ถนน และระบบการขนส่งสาธารณะ ที่ยังไม่เหมาะสมสำหรับรองรับการเป็นเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องกำหนดในแผนการพัฒนาของเทศบาลเมืองแสนสุขที่ให้ความสำคัญต่อการคมนาคมขนส่งทั้งระบบ และระบบขนส่งมวลชนในรูปแบบต่างๆที่จะสามารถรองรับผู้สูงอายุ เป็นการกระตุ้นให้ผู้สูงอายุได้ใช้ชีวิตอย่างไม่มีข้อจำกัดและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างดี

1.5 ด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) เป็นประเด็นที่มีความสำคัญในมิติเห็นคุณค่าผู้สูงอายุที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับสังคม ทั้งนี้จะก่อให้เกิดความผูกพัน ความสัมพันธ์ การแบ่งปัน และความรัก ความเมตตาที่มีต่อกันของคนในสังคม การเปิดเวทีพื้นที่ทางสังคมในหลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ให้ผู้สูงอายุออกจากบ้านมาร่วมกิจกรรมทางสังคม เทศบาลเมืองแสนสุขจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะหนุนเสริมให้เกิดกิจกรรมการมีส่วนร่วมได้ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ กำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุในแต่ละบุคคลตามความเหมาะสม

1.6 ด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม เป็นการยอมรับนับถือหรือให้เกียรติผู้สูงอายุ และการยอมรับในการคบหาสมาคมของคนต่างวัยต่อผู้สูงอายุ เป็นไปในลักษณะที่แต่ละฝ่ายเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน ย่อมส่งผลให้การนำศักยภาพของผู้สูงอายุมาเชื่อมโยงในการเข้าร่วมเวทีหรือพื้นที่ทางสังคมกับภาคีต่างๆ เทศบาลเมืองแสนสุขสามารถนำภูมิปัญญา ความรู้ ทักษะและความสามารถของผู้สูงวัยมาบ่มเพาะให้กับรุ่นหลังได้เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เป็นการสร้างคุณค่าของผู้สูงวัยและเชื่อมโยงกับสังคมอย่างเป็นระบบ

1.7 ด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ ที่ต้องมุ่งเน้นในการสร้างให้ผู้สูงอายุมีความกระฉับกระฉ่างและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นการทำงานในเชิงรุก การที่จะสนับสนุนให้เกิดสิ่งเหล่านั้นได้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดใหม่โดยต้องปรับสภาพแวดล้อมของเมืองที่จะทำให้ทุกคนมั่นใจว่าจะมีสุขภาพที่ดี การสนับสนุนทางการบริการสุขภาพที่มีความสะดวกและเข้าถึงได้ เทศบาลเมืองแสนสุขจำเป็นต้องสร้างภาคีเครือข่ายทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตพื้นที่เตรียมความพร้อมรองรับผู้สูงอายุที่จะเพิ่มขึ้น การดำเนินงานต้องบริหารจัดการทั้งเชิงรับและเชิงรุกในการเข้าสู่เป้าหมายให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

1.8 ด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง แนวคิดในการจัดการที่อยู่อาศัยนั้นจะต้องสะดวกสบายและมีความปลอดภัยบนพื้นฐานที่เหมาะสมและมีมาตรฐานสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองแสนสุขควรมีการกำหนดนโยบายด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ เช่นการบริการดูแล แก่ไข ซ่อมแซมและบำรุงรักษาในระดับบุคคลและรายครอบครัว การจัดหาที่อยู่อาศัยรองรับผู้สูงอายุในราคาที่เหมาะสม สร้างเครือข่ายความร่วมมือจากจากโรงเรียนอาชีวะ มหาวิทยาลัยบูรพาในการให้นักเรียน นักศึกษาได้เข้ามาช่วยในการบริการซ่อมสร้างบ้านผู้สูงอายุ

2. ความเป็นไปได้ในการดำเนินการของเทศบาลเมืองแสนสุขที่จะเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองแสนสุขได้ดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุตามแนวกรอบขององค์การอนามัยโลก ทั้ง 8 ปัจจัยประกอบด้วยด้านพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคารและภายในอาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ ด้านสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) ด้านการยอมรับและการมีสังกัดในสังคม ด้านการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ และด้านที่อยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง โดยที่เทศบาลเมืองแสนสุขสามารถดำเนินการ

ภายใต้บริบทที่เหมาะสม ทำให้ผู้สูงอายุมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสร้างบรรยากาศสังกัดที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ การใช้ชีวิตที่เป็นปกติสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีความกระฉับกระฉ่างและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เทศบาลเมืองแสนสุขสามารถดำเนินการตามภารกิจที่กฎหมายในทุกระดับได้กำหนดให้ดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อผู้สูงอายุในพื้นที่ได้ รวมทั้งสามารถขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยที่เทศบาลเมืองแสนสุขต้องตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องกำหนดการดำเนินงานให้มีความชัดเจนอย่างเร่งด่วน โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญการดำเนินงานก่อนหลังตามความจำเป็นและข้อจำกัด

บรรณานุกรม

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA)และองค์การเฮลท์เจจ อินเทอร์เน็ตชั้นเนล. (2560).
สูงวัยใน ศตวรรษที่ 21: การเฉลิมฉลองและความท้าทาย. ค้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563, จาก
https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Thai%20summary_Ageing%20in%20the%2021st%20Century_0.pdf.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. 2547.
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : เจ เอส การพิมพ์
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). เตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้
อายุ. ค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2562, จาก
<http://oknation.nationtv.tv/blog/kriengsak/2008/10/31/entry-1>.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2557). แนวโน้มโลก 2050 ตอนที่ 3 : สังคมโลก...สังคมผู้สูงอายุ. ค้น
เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/611956>.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2562). “ชาร์ดิเนีย” เคล็ดลับอายุยืน(อย่างมีคุณภาพ). ค้นเมื่อวันที่
15 มกราคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/558606>.
- ดำรงศักดิ์ จันทโททัย ฤกษ์รัตน์ รักชาติเจริญ และเมทีณี แสงกระจ่าง. (2557). การบริหารจัดการเมือง
ที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในสังคมไทย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ. (2548). มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมของ
ผู้สูงอายุ. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และจิราพร เกศพิชญวัฒนา. (2553). การออกแบบชุมชนน่าอยู่ผู้สูงอายุ สำหรับ
ผู้สูงอายุในชนบท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาศรี สัมพันธ์รักษ์ เพ็ชรยิ้ม สุปรียา หวังพัชรพล ขวัญชัย กาแก้ว สุพิชญา ศุภพิพัฒน์. (2560).
สุขตามวัย: สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุดนิรันดร์ เพชรรัตน์ รุ่งอรุณ บุญถ่าน ศานติ จินตรัตน์ และมัตติกา บุญมา. (2557). การจัด
สภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ.วารสารวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. 9(2). 70-85.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2544). สวัสดิการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Carstens, Diane Y. (1993). Site Planning and Design for the Elderly: Issues, Guidelines, and Alternatives. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Clare Cooper Marcus and Carolyn Francis.(1990). People Places : Design Guidelines for Urban Open Space. New York: Van Nostrand Reinhold.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการสนับสนุนจากสภาวิจัยแห่งชาติ
 โครงการวิจัย ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
 ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

ข้อชี้แจง : แบบสอบถามระดับประธานชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข ที่ต้องการข้อมูลระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ที่จะรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคต

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ.....นามสกุล.....ประธานชุมชน
 .....
2. ในชุมชนของท่านมีพื้นที่สาธารณะต่างๆหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1)
 ( ) โรงเรียน ( ) วัด ( ) สวนสาธารณะ
 ( ) สถานพยาบาลของรัฐ ( ) ที่ดินที่เป็นสาธารณะ ( ) ศูนย์รวมประชาคม

ส่วนที่ 2 ระดับสถานภาพเชิงพื้นที่ของชุมชน

ประเด็นหลักที่สำคัญ	ระดับสถานภาพเชิงพื้นที่ของชุมชน					
	ไม่มี	น้อยที่สุด	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
เรื่องของพื้นที่โล่งแจ้ง และอาคารสถานที่ต่างๆในเขตชุมชน						
1. มีพื้นที่สาธารณะที่สะอาดและร่มรื่น						
2. มีพื้นที่สีเขียวและที่นั่งกลางแจ้งที่มีปริมาณเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อการใช้						
3. มีทางเดินเท้าที่สวงไว้มสำหรับการเดินโดยเฉพาะโดยปราศจากสิ่งกีดขวาง และมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี						
4. มีทางเดินเท้าไม่ลื่นและกว้างพอสำหรับรถนั่งคนพิการ รวมทั้งมีทางลาดลงสู่ระดับพื้นถนน						
5. มีทางม้าลายที่มีจำนวนมากพอและมีความปลอดภัยสำหรับ คนพิการประเภทต่างๆ โดยมีเครื่องหมายบนพื้นที่ไม่ลื่น มีเครื่องหมายและสัญญาณแสงเสียงที่ชัดเจน รวมทั้งระยะเวลาที่นานพอในการเดินข้ามถนน						
6. ผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนจะต้องหยุดให้คนข้ามถนนในบริเวณทางร่วม ทางแยกและทางม้าลาย						
7. มีทางจักรยานที่แยกออกจากถนนและทางเดินเท้าอื่นๆ						
8. มีไฟส่องสว่างในถนน มีตำรวจลาดตระเวนและมีความรู้ความเข้าใจของชุมชนในการให้ความช่วยเหลือเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ						

9. มีบริการสาธารณะต่างๆ ที่รวมอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันและเข้าถึงได้ง่าย							
10. มีบริการพิเศษสำหรับผู้ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะเช่นมีช่องทางด่วนหรือ เคาเตอร์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น							
11. มีเครื่องหมายต่างๆ ที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งมีที่นั่งห้องน้ำที่เพียงพอมีช่องทางสำหรับการใช้ลิฟต์ที่สะดวกสบายมีทางลาด ราวจับบันไดและพื้นที่ไม่ลื่น							
12. มีห้องน้ำสาธารณะทั้งภายในและภายนอกอาคาร ที่มากพอ สะอาด บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีเข้าใช้ได้ง่ายและสะดวกสบาย							
เรื่องของการจราจร การเดินทาง และขนส่ง							
13. มีการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่มีราคาแน่นอนตายตัว มีประกาศไว้ให้เห็นได้เด่นชัดและไม่แพง							
14. มีการให้บริการการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่เชื่อถือได้และมีความถี่ที่เหมาะสม ทั้งในวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดอื่นๆ และในเวลาว่างคืน							
15. มีพื้นที่ทุกส่วนของเมืองและบริการสาธารณะที่เข้าถึงได้ โดยระบบการขนส่งสาธารณะที่มีโครงข่ายการเชื่อมต่อที่ดี เส้นทางให้บริการที่ชัดเจนและสภาพยานพาหนะที่ดี							
16. มียานพาหนะในระบบบริการที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ขึ้นลงสะดวกไม่เปื้อนเปรอะและมีที่นั่งสงวนไว้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ							
17. มีบริการคมนาคมขนส่งพิเศษสำหรับคนพิการ							
18. พนักงานขับรถจอร์รถในที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ชัดเจนขอบทางเดินเพื่อสะดวกในการขึ้นลงและพนักงานขับรถต้องรองจนกว่าผู้โดยสารจะเข้าที่นั่งที่เรียบร้อยเสียก่อนจึงจะออกรถได้							
19. มีบริเวณที่จอดรถรับส่งหรือสถานที่ขนส่งที่ตั้งอยู่ในทำเลที่ไปมาสะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย ปลอดภัย สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอมีป้ายสื่อความหมายที่ดี รวมทั้งมีที่นั่งพักคอยและหลังคาคลุมที่เพียงพอ							
20. มีป้ายประกาศแสดงข้อมูลสำหรับผู้โดยสารเกี่ยวกับเส้นทางตารางเวลาและบริการพิเศษต่างๆ ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเข้าถึงได้ง่าย							
21. มีบริการคมนาคมขนส่ง เสริม เมื่อบริการสาธารณะไม่เพียงพอ							
22. มีบริการรถแท็กซี่รับจ้างที่คิดค่าโดยสารในราคาที่เหมาะสมและผู้ขับต้องปฏิบัติต่อผู้โดยสารด้วยความเคารพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ							
23. มีการบำรุงรักษาถนนให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา รวมทั้งมีฝาปิดท่อระบายน้ำและการให้แสงสว่างที่เพียงพอ							
24. มีเส้นทางจราจรที่จัดระบบเป็นอย่างดี							
25. มีเส้นทางจราจรที่ไม่มีสิ่งกีดขวาง ทัศนวิสัยการมองเห็นของผู้ขับขี่							
26. มีป้ายจราจรและป้ายทางแยกที่มองเห็นง่ายและอยู่ในที่ที่เหมาะสม							
27. มีการฝึกอบรมผู้ขับขี่ยานพาหนะอย่างต่อเนื่อง							
28. มีบริเวณจอดรถรับส่งผู้โดยสารที่ปลอดภัย มากพอ และอยู่ในบริเวณที่ขึ้นลงได้สะดวกสบาย							
29. มีที่จอดรถพิเศษสำหรับคนพิการและผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ โดยเฉพาะ และต้องไม่ถูกแย่งใช้โดยบุคคลปกติ							
เรื่องของการอยู่อาศัย (Housing) ในชุมชนเมือง							
30. มีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสมและอยู่ในทำเลที่ปลอดภัยใกล้กับบริการสาธารณะและชุมชน							

ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

31. มีบริการให้การบำรุงรักษาตัวบ้านและอาคารที่เพียงพอในราคาที่เหมาะสม รวมทั้งมีบริการเสริมอื่นๆ ที่ช่วยทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้อยู่อาศัย							
32. การก่อสร้างบ้านต้องมีความมั่นคงแข็งแรง อยู่สบายและ เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ							
33. ภายในบ้าน กว้างพอ หรือเอื้อให้ผู้อยู่สามารถเคลื่อนไหวเข้าออกห้องต่างๆ ได้อย่างสะดวก							
34. มีพื้นที่ใช้สอยในบ้านและระดับพื้นทั้งภายในอาคารและทางเดินที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว							
35. มีบริการดัดแปลง ปรับปรุงบ้านที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุที่หลากหลายในราคาที่เหมาะสม							
36. มีบ้านเช่าของรัฐและเอกชนที่สะอาด มีการบำรุงรักษาที่ดีและปลอดภัย							
37. มีที่พักอาศัยที่พอเพียงในราคาที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือพิการ พร้อมบริการที่เหมาะสมและอยู่ในพื้นที่							
เรื่องของโอกาสในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation)							
38. มีสถานที่จัดงานหรือกิจกรรมที่อยู่ในทำเลที่ไปมาได้สะดวกเข้าถึงได้ง่าย มีแสงสว่างเพียงพอและเส้นทางรถบริการสาธารณะผ่าน							
39. มีการจัดงานในเวลาที่เหมาะสมเอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้โดยสะดวก							
40. มีการจัดงานหรือกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ตามลำพังหรือมีผู้ช่วยมาด้วย							
41. กิจกรรมหรืองานที่ต้องมีค่าเข้าร่วมงานมีราคาที่เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่ายซ่อนเร้น							
42. มีข้อมูลมีครบถ้วนสมบูรณ์ของกิจกรรมแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบรวมทั้งมีรายละเอียดของบริการทางเลือกในการเดินทางสู่งาน							
43. มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและจูงใจให้ผู้สูงอายุกลุ่มต่างๆ ได้มาร่วมงาน							
44. มีการจัดงานชุมชนที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมงานได้ในทำเลและสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชน เช่น อาคารสันตนาการ โรงเรียนห้องสมุด ศูนย์ชุมชนและสวนสาธารณะ							
45. มีกิจกรรมที่สามารถดึงกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการอยู่อย่างโดดเดี่ยวจากสังคมให้เข้ามาร่วมงานได้							
เรื่องของการยอมรับและการมีศักดิ์ในสังคม							
46. มีการขอคำปรึกษาจากผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการการบริการได้ดียิ่งขึ้น							
47. มีบริการและผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการและความชอบที่หลากหลาย ทั้งในเชิงสงเคราะห์และพาณิชย์							
48. มีผู้ให้บริการที่มีมารยาท สุภาพและพร้อมให้ความช่วยเหลือ							
49. มีการเผยแพร่เรื่องราวของผู้สูงอายุในแง่บวกโดยไม่มีการแบ่งแยกจากบุคคลทั่วไปในสื่อสาธารณะ							
50. มีการออกแบบชุมชน การจัดกิจกรรมและงานต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและความชอบของทุกกลุ่มวัย เพื่อจูงใจให้ผู้อยู่อาศัยทุกคนได้มีส่วนร่วม							
51. มีกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกในครอบครัว							

ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

52. มีโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้สูงอายุและมีกิจกรรมที่ผู้สูงอายุสามารถมีส่วนร่วมได้						
53. ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับ ยกย่อง ในฐานะผู้ให้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน						
54. ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน สามารถใช้บริการสาธารณะ บริการเสริมและบริการของเอกชนได้อย่างสะดวกสบาย						
เรื่องของการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองและการมีงานทำ						
55. มีงานอาสาสมัครสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับความสามารถของผู้สูงอายุ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรม การให้เกียรติให้คำแนะนำและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม						
56. มีการสร้างเสริมคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้สูงอายุอยู่เสมอ						
57. มีการจูงใจให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยค่าตอบแทนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสม						
58. ไม่มีการใช้เฉพาะอายุมาเป็นข้อตัดสินในการจ้างงาน การคงสถานการณ์ทำงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือการเข้ารับการศึกษา						
59. มีสถานที่ทำงานเหมาะสมสำหรับคนพิการ						
60. มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำด้วยตัวเอง						
61. มีการฝึกอบรมหลังเกษียณด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสูงอายุ						
62. มีการให้โอกาสผู้สูงอายุได้ทำงานในระดับการตัดสินใจขององค์กรทั้งรัฐ เอกชนและอื่นๆ						
เรื่องของการสนทนาและการติดต่อสื่อสาร						
63. มีระบบการสื่อสารพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพที่เข้าถึงคนทุกกลุ่มวัยในชุมชน						
64. มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและกว้างขวางด้วยความแน่นอน มีเครือข่ายการประสานงานและมีศูนย์กลางการเผยแพร่ที่เข้าถึงได้						
65. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงอายุ						
66. มีการสนับสนุนให้มีการสื่อสารด้วยวาจากับผู้สูงอายุ						
67. มีการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งจากสังคมด้วยวิธีการสื่อสารเฉพาะตัว โดยผู้ให้ข่าวสารข้อมูลที่เชื่อถือได้						
68. มีการให้บริการเชิงสาธารณะและพาณิชย์ที่เป็นมิตรและเฉพาะตัวตามความต้องการที่ร้องขอ						
69. มีการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท รวมทั้งแบบฟอร์มราชการคำบรรยายใต้ภาพในรายการโทรทัศน์และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นป้ายประกาศ ที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ โดยมีเนื้อหาหลักที่ชัดเจนด้วยการเน้นด้วยตัวอักษรหนาและมีความชัดเจน						
70. มีการให้บริการทางโทรศัพท์ที่ให้คำแนะนำอย่างซ้ำๆ และชัดเจนและสามารถให้ผู้ใช้บริการทวนถามได้ตลอดเวลาหากไม่เข้าใจ						
71. มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุโทรทัศน์ เครื่อง ATM ตู้ขายตั๋วอัตโนมัติที่มีปุ่มกดและตัวหนังสือขนาดใหญ่						
72. มีบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสาธารณะให้ใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียน้อยที่สุด ในที่สาธารณะเช่นสถานที่ราชการ ศูนย์ชุมชนหรือห้องสมุดประชาชน						
เรื่องของการสนับสนุนจากชุมชนและการบริการสุขภาพ						
73. มีระดับการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่หลากหลายพอเพียงรวมทั้งมีบริการสนับสนุนจากชุมชนที่ช่วยณรงค์ ส่งเสริมและป้องกัน รักษาสุขภาพ						

ศักยภาพเชิงพื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

74. มีระบบการดูแลสุขภาพที่บ้านที่ประกอบด้วย ระบบสาธารณสุขการดูแล สุขภาพรายบุคคลและการช่วยดูแลงานบ้าน						
75. มีระบบบริการด้านสุขภาพและบริการทางสังคมที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เข้าถึงได้ สะดวกด้วยระบบขนส่งทุกประเภท						
76. มีระบบบริการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนและที่อยู่อาศัยของ ผู้สูงอายุที่อยู่ในทำเลที่ใกล้กับบริการด้านอื่นๆ และส่วนต่างๆของชุมชน						
77. มีสถานที่ให้บริการด้านสุขภาพและบริการชุมชน มีการก่อสร้างที่ปลอดภัย และเข้าถึงได้สะดวก						
78. มีการให้ข้อมูลแก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพอนามัยและ บริการชุมชนที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย						
79. มีการให้บริการที่ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก						
80. มีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการอบรมอย่างดีในการให้บริการที่ให้เกียรติและ พร้อมช่วยเหลือผู้สูงอายุ						
81. มีระบบดูแลสุขภาพอนามัยและบริการเสริมจากชุมชนที่มีราคาค่าบริการ น้อยที่สุด						
82. มีการสนับสนุนและจูงใจให้มีบริการเสริมในชุมชนโดยผู้สูงอายุทุกกลุ่ม อายุเป็นผู้ดำเนินการ						
83. มีที่ประกอบพิธีศพที่เพียงพอและใช้ได้สะดวก						
84. มีการจัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับชุมชนโดยคำนึงถึงสรีรสภาพและ ความสามารถของผู้สูงอายุ						